Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2025/2434

29.12.2025

# NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2025/2434

## z 26. novembra 2025

## o Európskej námornej bezpečnostnej agentúre a o zrušení nariadenia (ES) č. 1406/2002

**(Text s významom pre EHP)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ([1]),

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ([2]),

keďže:

(1) Únia prijala niekoľko legislatívnych opatrení na zvýšenie námornej bezpečnosti a ochrany námornej dopravy, na podporu udržateľnosti, aj prostredníctvom zabránenia znečisťovaniu a dekarbonizácie lodnej dopravy, a na uľahčenie výmeny informácií a digitalizácie odvetvia námornej dopravy. Aby boli takéto legislatívne opatrenia efektívne, je potrebné, aby sa uplatňovali vhodným a jednotným spôsobom v celej Únii s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky, znížiť narušovanie hospodárskej súťaže vyplývajúce z hospodárskych výhod, ktoré majú lode nespĺňajúce predpisy, a zvýhodniť kvalitných prevádzkovateľov námornej dopravy.

(2) Plnenie uvedených cieľov si vyžaduje značné úsilie na technickej úrovni pod vedením špecializovaného orgánu. Ako súčasť opatrení stanovených v oznámení Komisie zo 6. decembra 2000 o druhom súbore opatrení Spoločenstva v oblasti námornej bezpečnosti po potopení ropného tankera Erika bolo z uvedeného dôvodu nevyhnuté v existujúcom inštitucionálnom rámci a s ohľadom na povinnosti a práva členských štátov ako vlajkových, prístavných a pobrežných štátov zriadiť európsku agentúru na účely zabezpečenia vysokej, jednotnej a účinnej úrovne námornej bezpečnosti a zabránenia znečisťovaniu z lodí.

(3) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 ([3]) sa ustanovila Európska námorná bezpečnostná agentúra (ďalej len „agentúra“), ktorá má Komisii a členským štátom pomáhať na úrovni Únie účinne vykonávať právne predpisy v oblasti námornej bezpečnosti a zabránenia znečisťovaniu prostredníctvom náležitých návštev v členských štátoch na účely monitorovania príslušných právnych predpisov a, na žiadosť členských štátov, s ich súhlasom a podľa ich potrieb, poskytovania odbornej prípravy a budovania kapacít.

(4) Po zriadení agentúry v roku 2002 sa právne predpisy Únie v oblastiach námornej bezpečnosti, ochrany námornej dopravy, udržateľnosti a zabránenia znečisťovaniu značne rozšírili, čo viedlo k piatim zmenám mandátu agentúry.

([1]) Ú. v. EÚ C, C/2023/873, 8.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/873/oj.

([2]) Pozícia Európskeho parlamentu z 12. marca 2024 (Ú. v. EÚ C, C/2025/1026, 27.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1026/oj) a pozícia Rady v prvom čítaní z 13. októbra 2025 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku). Pozícia Európskeho parlamentu z 13. novembra 2025 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1406/2002 z 27. júna 2002, ktorým sa ustanovuje Európska námorná bezpečnostná agentúra (Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1406/oj).

(5) Od roku 2013 agentúra pokračovala v podstatnom rozširovaní svojich úloh aktiváciou príslušných vedľajších úloh stanovených v článku 2a nariadenia (ES) č. 1406/2002 a na základe žiadostí o technickú pomoc Komisii a členským štátom, a to najmä v oblasti dekarbonizácie a digitalizácie námorného odvetvia. Úlohy agentúry boli navyše priamo ovplyvnené aj zmenami smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES ([4]), 2009/16/ES ([5]), 2009/18/ES ([6]) a 2009/21/ES ([7]). Uvedenými smernicami sa konkrétne zabezpečuje, aby agentúra mohla plniť úlohy súvisiace so znečisťovaním mora z lodí, so systémom štátnej prístavnej kontroly na úrovni Únie, s činnosťami členských štátov týkajúcimi sa vyšetrovaní námorných nehôd vo vodách Únie a s povinnosťami členských štátov ako vlajkových štátov.

(6) Okrem toho je potrebné zosúladiť riadenie agentúry so spoločným vyhlásením Európskeho parlamentu, Rady EÚ a Európskej komisie z roku 2012 o decentralizovaných agentúrach (ďalej len „spoločné vyhlásenie a spoločný prístup“) a s delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2019/715 ([8]).

(7) Z dôvodu zásadnej povahy zmien je vhodné zrušiť nariadenie (ES) č. 1406/2002 a nahradiť ho novým legislatívnym aktom.

(8) Agentúra bola pôvodne zriadená s cieľom prispieť k dosiahnutiu vysokej úrovne námornej bezpečnosti v celej Únii a zároveň mala pomôcť pri zabraňovaní znečisteniu z lodí a neskôr aj zo zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu. Hoci boli uvedené ciele ďalej posilnené tým, že sa doplnila podpora ochrany námornej dopravy, agentúra sa v posledných rokoch zameriavala na podporu regulačných zmien v oblasti dekarbonizácie a digitalizácie lodnej dopravy. Je preto vhodné, aby boli tieto oblasti doplnené medzi všeobecné ciele agentúry, čo jej umožní prispieť k dosahovaniu cieľov zelenej a digitálnej transformácie odvetvia. Kľúčová úloha agentúry pri poskytovaní prehľadu z hľadiska informovanosti o námornej situácii na mori prostredníctvom satelitných snímok a prevádzky leteckých systémov pilotovaných na diaľku podobne opodstatňuje doplnenie príslušného všeobecného cieľa agentúry.

(9) Uvedenými cieľmi by sa mali naznačiť oblasti, vo vzťahu ku ktorým má agentúra poskytnúť Komisii a členským štátom technickú a operačnú pomoc s cieľom vykonávať politiky Únie v námornej oblasti.

(10) S cieľom riadne splniť uvedené ciele je vhodné, aby agentúra vykonávala osobitné úlohy v oblasti námornej bezpečnosti, environmentálnej udržateľnosti, dekarbonizácie námorného odvetvia, ochrany námornej dopravy a kybernetickej bezpečnosti, námorného dozoru a námorných kríz, podpory digitalizácie a uľahčovania výmen údajov v námornej oblasti. S cieľom zamerať sa na osobitné výzvy a zaručiť nákladovú efektívnosť úloh, ktoré agentúra vykonáva, správna rada agentúry (ďalej len „správna rada“) by mala mať právo určovať prioritu určitých úloh a činností v ročnom a viacročnom plánovaní agentúry.

(11) Okrem osobitných úloh by agentúra mala na žiadosť Komisie alebo členských štátov poskytovať horizontálnu technickú pomoc v záujme plnenia každej úlohy, ktorá patrí do rámca jej právomocí a cieľov a ktorá vyplýva z budúcich potrieb a vývoja na úrovni Únie. Pri rozhodovaní, či zaradiť takéto dodatočné úlohy do jednotného programového dokumentu agentúry ako súčasť jej ročného alebo viacročného pracovného programu, správna rada by mala zohľadniť dostupné ľudské a finančné zdroje. Je to nevyhnutné, aby sa zabezpečilo, že v prípade potreby je možné uprednostniť určité úlohy, ktoré tvoria základ činnosti agentúry.

([4]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/35/ES zo 7. septembra 2005 o presadzovaní medzinárodných noriem týkajúcich sa znečisťovania z lodí a o zavedení správnych sankcií za trestné činy v oblasti znečistenia (Ú. v. EÚ L 255, 30.9.2005, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2005/35/oj).

([5]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/16/ES z 23. apríla 2009 o štátnej prístavnej kontrole (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/16/oj).

([6]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/18/ES z 23. apríla 2009, ktorou sa ustanovujú základné zásady upravujúce vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 1999/35/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 114, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/18/oj).

([7]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/21/ES z 23. apríla 2009 o plnení povinností vlajkového štátu (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 132, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/21/oj).

([8]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/715 z 18. decembra 2018 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty zriadené podľa ZFEÚ a Zmluvy o Euratome a uvedené v článku 70 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 (Ú. v. EÚ L 122, 10.5.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/715/oj).

(12) Agentúra zaujíma z hľadiska technických odborných znalostí v oblastiach svojich právomocí popredné postavenie, a preto by členským štátom na ich žiadosť, s ich súhlasom a v súlade s ich potrebami mala poskytovať činnosti odbornej prípravy a budovania kapacít, a používať technologicky najvyspelejšie nástroje pri poskytovaní týchto činností odbornej prípravy a budovania kapacít.

(13) Technické odborné znalosti agentúry by sa mali ďalej rozvíjať výskumom v námornej oblasti a prispievaním k príslušným činnostiam Únie v danej oblasti. Agentúra by mala v úzkej spolupráci so správnou radou a proaktívnym prístupom prispievať k cieľom zvýšenia námornej bezpečnosti, ochrany námornej dopravy, dekarbonizácie lodnej dopravy a zabráneniu znečisťovaniu z lodí. V tejto súvislosti by agentúra mohla Komisii navrhovať relevantné nezáväzné usmernenia, odporúčania alebo príručky, ktoré by mohli Komisii, členským štátom alebo námornému odvetviu pomôcť pri dosahovaní uvedených cieľov.

(14) Pokiaľ ide o námornú bezpečnosť, agentúra by mala zaujať proaktívny prístup pri určovaní bezpečnostných rizík a výziev. Na uvedenom základe by mala Komisii každé tri roky predložiť správu o pokroku vypracovanú vo vzťahu k námornej bezpečnosti. Agentúra by okrem toho mala naďalej pomáhať Komisii a členským štátom pri vykonávaní príslušných právnych aktov Únie, najmä v oblastiach povinností vlajkových a prístavných štátov, námorných bezpečnostných vyšetrovaní, bezpečnosti osobných lodí, uznaných organizácií vymedzených v článku 2 písm. e) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 391/2009 ([9]) (ďalej len „uznané organizácie“) a námorného vybavenia. Uznávajúc vyvíjajúci sa charakter námornej bezpečnosti by agentúra mohla pomáhať Komisii a členským štátom, pokiaľ ide o nové oblasti týkajúce sa námornej bezpečnosti bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v týchto oblastiach, a pokiaľ to vopred schváli správna rada. Takisto je dôležité zbierať ďalšie štatistiky v oblasti výcviku a osvedčovania námorníkov a na žiadosť správnej rady aj štatistiky o vykonávaní príslušných medzinárodných dohovorov týkajúcich sa pracovných a životných podmienok námorníkov na palube vrátane Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 (MLC 2006) s cieľom pomôcť zvýšiť atraktívnosť námorníckeho povolania a vypracovať vhodné strategické reakcie na účely náboru a udržania námorníkov v tomto zamestnaní. Osobitná pozornosť by sa mala venovať práci, ktorú už vykonali relevantné medzinárodné organizácie, aby sa zabránilo duplicite.

(15) Od poslednej podstatnej zmeny nariadenia (ES) č. 1406/2002 v roku 2013 došlo v súvislosti s udržateľnosťou k významnému vývoju právnych predpisov v námornom odvetví, napríklad v oblasti zabraňovania znečisťovaniu a reakcie naň, ochrany životného prostredia a dekarbonizácie. Popri úlohách, na ktoré sa mandát agentúry vzťahoval doteraz, ako je zabraňovanie znečisťovaniu z lodí a zo zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu, najmä prostredníctvom prevádzky systému CleanSeaNet zriadeného smernicou 2005/35/ES, by agentúra mala naďalej pomáhať Komisii pri vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/883 ([10]). Táto úloha by sa mala zohľadniť v jej aktualizovanom mandáte. Navyše je čoraz väčšmi potrebné, aby agentúra pokračovala v poskytovaní pomoci pri vykonávaní prvkov smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES ([11]) a (EÚ) 2016/802 ([12]) súvisiacich s lodnou dopravou. Agentúra by mala každé tri roky predkladať správu o dosiahnutom pokroku pri vykonávaní uvedených smerníc. Uznávajúc vyvíjajúci sa charakter námorného odvetvia by agentúra mohla pomáhať Komisii a členským štátom, pokiaľ ide o nové oblasti týkajúce sa ochrany životného prostredia a znečisťovania ovzdušia bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v týchto oblastiach, a pokiaľ to vopred schváli správna rada.

([9]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 391/2009 z 23. apríla 2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2009/391/oj).

([10]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/883 zo 17. apríla 2019 o prístavných zberných zariadeniach na vykladanie odpadu z lodí, ktorou sa mení smernica 2010/65/EÚ a zrušuje smernica 2000/59/ES (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 116, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/883/oj).

([11]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj).

([12]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/802 z 11. mája 2016 o znížení obsahu síry v niektorých kvapalných palivách (Ú. v. EÚ L 132, 21.5.2016, s. 58, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj).

(16) V súvislosti s pomocou agentúry Komisii a členským štátom pri vykonávaní smernice 2008/56/ES by agentúra mala vo vhodných prípadoch vykonávať ďalší výskum vo vzťahu k otázkam týkajúcim sa dosiahnutia dobrého environmentálneho stavu morských vôd, uvoľňovania plastového granulátu a hluku vyžarovaného pod vodou.

(17) V oblasti dekarbonizácie odvetvia lodnej dopravy by sa mali podporovať súčasné snahy o obmedzenie celosvetových emisií z námornej dopravy v rámci Medzinárodnej námornej organizácie (ďalej len „IMO“) vrátane rýchleho vykonania revidovanej stratégie IMO na zníženie emisií skleníkových plynov z lodí prijatej v roku 2023. Na úrovni Únie bol vypracovaný súbor politík a právnych aktov na podporu dekarbonizácie a na ďalšie presadzovanie udržateľnosti námorného odvetvia, čo sa odráža najmä v Európskej zelenej dohode stanovenej v oznámení Komisie z 11. decembra 2019, „Stratégii pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti“ stanovenej v oznámení Komisie z 9. decembra 2020, legislatívnom balíku „Fit for 55“ stanovenom v oznámení Komisie zo 14. júla 2021 s názvom „Fit for 55: plnenie cieľa EÚ v oblasti klímy do roku 2030 na ceste ku klimatickej neutralite“ a v akčnom pláne nulového znečistenia stanovenom v oznámení Komisie z 12. mája 2021 s názvom „Cesta k zdravej planéte pre všetkých, Akčný plán EÚ: Dosahovanie nulového znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy“. Preto by sa potreba znížiť emisie skleníkových plynov z námorného odvetvia mala zohľadniť v mandáte agentúry.

(18) Zatiaľ čo agentúra by mala naďalej poskytovať pomoc Komisii a členským štátom pri vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/757 ([13]), mala by ďalej pomáhať pri vykonávaní nových regulačných opatrení na dekarbonizáciu odvetvia lodnej dopravy vyplývajúcich z legislatívneho balíka Fit for 55, ako je napríklad nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1805 ([14]) a prvky smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES ([15]), ktoré súvisia s lodnou dopravou. Takáto pomoc zahŕňa monitorovanie a nahlasovanie vplyvov na prístavnú premávku, vyhýbanie sa zastaveniam v prístavoch a presun premávky do prístavov prekládky v tretích krajinách na úkor prístavov Únie, pokiaľ ide o systém EÚ na obchodovanie s emisiami (EÚ ETS) podľa nariadenia (EÚ) 2015/757 a nariadenia (EÚ) 2023/1805. Agentúra by mala byť naďalej lídrom v oblasti odborných znalostí na úrovni Únie, aby mohla pomáhať pri prechode námorného odvetvia na palivá z obnoviteľných zdrojov energie a nízkouhlíkové palivá tým, že bude vykonávať výskum relevantný z hľadiska vykonávania a vypracúvania právnych aktov Únie o šírení a zavádzaní udržateľných alternatívnych zdrojov energie pre lode, ako sú napríklad technológie s nulovými emisiami, pobrežné zásobovanie elektrinou alebo vetrom asistovaný pohon, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) 2023/1805, alebo solárny pohon, a v súvislosti so zavádzaním energeticky efektívnych riešení, ako je napríklad optimalizácia rýchlosti. Na účely monitorovania pokroku v oblasti dekarbonizácie odvetvia lodnej dopravy by agentúra mala každé tri roky podávať Komisii správu o úsilí o znižovanie emisií skleníkových plynov vrátane všetkých prípadných odporúčaní.

(19) V oblasti ochrany námornej dopravy by agentúra mala naďalej poskytovať technickú pomoc pre inšpekcie vykonávané Komisiou v rámci nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 725/2004 ([16]). Vzhľadom na výrazné zvýšenie počtu kybernetickobezpečnostných incidentov v námornom odvetví v posledných rokoch by agentúra mala podporovať úsilie Únie o predchádzanie kybernetickobezpečnostným incidentom a zvýšenie kybernetickej odolnosti v námornom odvetví uľahčením výmeny najlepších postupov a informácií o kybernetickobezpečnostných incidentoch medzi členskými štátmi.

([13]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/757 z 29. apríla 2015 o monitorovaní, nahlasovaní a overovaní emisií skleníkových plynov z námornej dopravy a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 123, 19.5.2015, s. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj).

([14]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1805 z 13. septembra 2023 o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave a o zmene smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 234, 22.9.2023, s. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([15]) Smernica 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([16]) Nariadenie (ES) č. 725/2004 Európskeho parlamentu a Rady z 31. marca 2004 o zvýšení bezpečnosti lodí a prístavných zariadení (Ú. v. EÚ L 129, 29.4.2004, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/725/oj).

(20) Agentúra by mala naďalej poskytovať hosting pre monitorovací a informačný systém pre lodnú dopravu zriadený podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES ([17]), ako aj ďalšie systémy, ktoré poskytujú vstupy pre tvorbu prehľadu z hľadiska informovanosti o námornej situácii. V tejto súvislosti by agentúra mala naďalej zohrávať zásadnú úlohu pri riadení zložky námorného dozoru služby bezpečnosti programu Copernicus v riadiacom a finančnom rámci programu Copernicus zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 ([18]) (ďalej len „program Copernicus“) a mala by pokračovať vo využívaní najmodernejších dostupných technológií, ako sú letecké systémy pilotované na diaľku, ktoré poskytujú členským štátom a ďalším orgánom Únie užitočný nástroj na dozor a monitorovanie. Okrem uvedených služieb agentúra preukázala svoju strategickú úlohu pri zabezpečovaní informovanosti o námornej situácii počas rôznych kríz, ako sú napríklad kríza spôsobená ochorením COVID-19 a ruská útočná vojna proti Ukrajine. Preto by agentúra mala prevádzkovať centrum, ktoré je otvorené 24 hodín denne a sedem dní v týždni, s cieľom pomáhať Komisii a členským štátom v takýchto núdzových situáciách.

(21) Únia čelí novým geopolitickým výzvam, ktoré vedú k ďalším hrozbám pre námornú bezpečnosť a morské prostredie. Existujúcimi kapacitami agentúry na zabezpečovanie informovanosti o námornej situácii vrátane dozoru nad pohybmi lodí by sa mali podporovať pobrežné členské štáty – okrem iného monitorovaním a nahlasovaním podozrivých prekládok z lode na loď a prípadov nezákonného zasahovania do lodného automatického identifikačného systému (AIS), jeho vypínania alebo iného znefunkčňovania, ako aj uľahčovaním výmeny informácií na základe systému Únie na výmenu námorných informácií (SafeSeaNet) zriadeného podľa smernice 2002/59/ES, ktorý umožňuje prijímať, uchovávať, vyhľadávať a vymieňať si informácie na účely námornej bezpečnosti, ochrany prístavov a námornej dopravy, ochrany morského prostredia a efektívnosti námornej premávky a námornej dopravy. To by podporilo pobrežné členské štáty pri riešení výziev, ktoré predstavuje „flotila v utajení“ alebo „tieňová flotila“, ako sa uvádza v rezolúcii zhromaždenia IMO A.1192(33) prijatej 6. decembra 2023.

(22) V rámci úlohy agentúry zabezpečovať informovanosť o námornej situácii a poskytovať analytické údaje by agentúra mala pomáhať vo vhodných prípadoch členským štátom, Komisii a ďalším orgánom Únie pri monitorovaní pohybu lodí, a to aj v prípade lodí používajúcich technológie s vyspelou automatizáciou, a nebezpečenstiev pre plavbu. Takéto nebezpečenstvá pre plavbu, ktoré môžu mať aj vplyv na životné prostredie, by mohli zahŕňať napríklad stratené kontajnery unášané na mori, ako aj väčšie kusy strateného alebo odhodeného rybárskeho výstroja.

(23) Digitalizácia údajov je súčasťou technologického pokroku v oblasti zberu údajov a komunikácie a má prispieť k úsporám nákladov a efektívnemu využívaniu ľudských zdrojov. Zavádzanie a prevádzka námorných autonómnych hladinových lodí (MAAS) a súvisiaci digitálny a technologický vývoj poskytujú široký okruh nových príležitostí z hľadiska zberu údajov a riadenia integrovaných systémov. Tým vznikajú príležitosti na možnú digitalizáciu, automatizáciu a štandardizáciu viacerých procesov, čo by na úrovni Únie prispelo k bezpečnosti, ochrane, udržateľnosti a efektívnosti námorných operácií vrátane mechanizmov dozoru, čím by sa zároveň znížilo administratívne zaťaženie členských štátov. V tejto súvislosti by agentúra mala okrem iného uľahčiť a podporiť používanie elektronických osvedčení, zhromažďovanie, zaznamenávanie a hodnotenie technických údajov a systematické využívanie existujúcich databáz vrátane ich vzájomného obohacovania prostredníctvom používania inovačných nástrojov IT a umelej inteligencie. Agentúra by mohla prispievať aj k námornej zložke spoločného európskeho dátového priestoru pre mobilitu, aby sa znížilo administratívne zaťaženie členských štátov. Pri tejto práci by agentúra mala pamätať na to, že každý nástroj alebo systém má byť používateľsky ústretový a interoperabilný s existujúcimi technickými riešeniami, aby členským štátom alebo odvetviu nevznikali zbytočné náklady.

(24) Na to, aby agentúra mohla riadne vykonávať zverené úlohy, je vhodné, aby jej zamestnanci vykonávali návštevy v členských štátoch zamerané na monitorovanie celkového fungovania systému Únie pre námornú bezpečnosť a zabraňovanie znečisťovaniu. Agentúra by mala vykonávať aj inšpekcie, ktoré by pomohli Komisii pri posudzovaní účinného vykonávania práva Únie.

([17]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/59/ES z 27. júna 2002, ktorou sa zriaďuje monitorovací a informačný systém spoločenstva pre lodnú dopravu a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/75/EHS (Ú. v. ES L 208, 5.8.2002, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/59/oj).

([18]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/696 z 28. apríla 2021, ktorým sa zriaďuje Vesmírny program Únie a Agentúra Európskej únie pre vesmírny program a ktorým sa zrušujú nariadenia (EÚ) č. 912/2010, (EÚ) č. 1285/2013 a (EÚ) č. 377/2014 a rozhodnutie č. 541/2014/EÚ (Ú. v. EÚ L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj).

(25) Komisia a členské štáty by mali mať možnosť požiadať o technickú pomoc, pokiaľ ide o záležitosti patriace do právomoci Únie, s cieľom prispieť k relevantnej práci technických orgánov organizácie IMO, Medzinárodnej organizácie práce (ILO) a Parížskeho memoranda o porozumení o štátnej prístavnej kontrole podpísaného 26. januára 1982 v Paríži (ďalej len „Parížske MoP“). Komisia by podobne mohla potrebovať technickú pomoc agentúry aj pri podpore tretích krajín v námornej oblasti, najmä v súvislosti s budovaním kapacít, zabraňovaním znečisťovaniu a prostriedkov reakcie naň. Podpora tretích krajín by mala podliehať zohľadneniu dostupných ľudských a finančných zdrojov a nemala by sa poskytovať na úkor priorít agentúry.

(26) Vnútroštátne orgány plniace funkcie pobrežnej stráže sú zodpovedné za široký okruh úloh, ako napríklad námorná bezpečnosť, ochrana námornej dopravy, pátranie a záchrana, kontrola hraníc, kontrola rybárstva, colná kontrola, všeobecné presadzovanie práva a ochrana životného prostredia. Agentúra, Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (Frontex) zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 ([19]) a Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA) zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/473 ([20]) by preto mali v rámci svojich príslušných mandátov posilniť vzájomnú spoluprácu, ako aj spoluprácu s vnútroštátnymi orgánmi vykonávajúcimi funkcie pobrežnej stráže, napríklad prostredníctvom európskeho fóra zložiek pobrežnej stráže (ECGFF), predovšetkým v súlade s revidovanou stratégiou námornej bezpečnosti EÚ (EUMSS) a jej akčným plánom, schválenými Radou 24. októbra 2023, s cieľom zvýšiť informovanosť o námornej situácii a podporiť súdržné a nákladovo efektívne opatrenia.

(27) Vykonávanie tohto nariadenia by nemalo mať vplyv na rozdelenie právomocí medzi Úniou a členskými štátmi ani na záväzky členských štátov podľa medzinárodných dohovorov, ako sú Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS), dohovory IMO akými sú Medzinárodný dohovor o bezpečnosti ľudského života na mori (SOLAS), Medzinárodný dohovor o pátraní a záchrane na mori (dohovor SAR), Medzinárodný dohovor o zabránení znečisťovaniu z lodí (MARPOL) a Medzinárodný dohovor o normách výcviku, kvalifikácie a strážnej služby námorníkov (STCW) a ďalšie relevantné medzinárodné nástroje v námornej oblasti.

(28) S cieľom zefektívniť rozhodovací proces v rámci agentúry by sa mala zaviesť efektívna a účinná riadiaca štruktúra. Na tento účel by členské štáty a Komisia mali byť zastúpené v správnej rade, ktorej budú zverené potrebné právomoci vrátane právomoci zostaviť rozpočet a schváliť jednotný programový dokument. Správna rada by mala určovať všeobecné a strategické smerovanie činností agentúry a na účely posilnenia dohľadu nad administratívnymi a rozpočtovými záležitosťami by mala byť užšie zapojená do monitorovania činností agentúry. Správna rada by mala mať možnosť zriadiť poradné skupiny alebo a pracovné skupiny, ktorých úlohou by bolo vhodným spôsobom pripravovať zasadnutia správnej rady a podporovať jej rozhodovací proces, ako aj nadväzujúce opatrenia a vykonávanie jej rozhodnutí. Agentúru by mal riadiť výkonný riaditeľ.

(29) S cieľom zabezpečiť transparentnosť rozhodnutí správnej rady by sa na častiach jej zasadnutí mohli zúčastňovať zástupcovia dotknutých odvetví, ale bez hlasovacieho práva. Zástupcov jednotlivých zainteresovaných strán by mala vymenúvať Komisia na základe ich reprezentatívnosti na úrovni Únie.

(30) Na to, aby agentúra mohla riadne vykonávať svoje úlohy, mala by mať právnu subjektivitu a samostatný rozpočet financovaný hlavne z príspevku Únie a platieb hradených tretími krajinami alebo inými subjektmi. Finančnými príspevkami, ktoré agentúra dostáva od členských štátov alebo tretích krajín, by nemala byť ohrozená jej nezávislosť a nestrannosť. S cieľom zabezpečiť nezávislosť agentúry pri jej každodennom riadení a stanoviskách, odporúčaniach a rozhodnutiach, ktoré vydáva, by jej organizácia mala byť transparentná a výkonný riaditeľ by mal mať plnú zodpovednosť za agentúru. Zamestnanci agentúry by mali byť nezávislí a mali by byť zamestnaní na základe krátkodobých aj dlhodobých zmlúv, aby sa zachovali organizačné znalosti a kontinuita činnosti agentúry a aby sa súčasne zachovala potrebná a priebežná výmena odborných znalostí s námorným odvetvím. Výdavky agentúry by mali zahŕňať náklady na zamestnancov, administratívu, infraštruktúru a prevádzku.

([19]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1896 z 13. novembra 2019 o európskej pohraničnej a pobrežnej stráži a zrušení nariadení (EÚ) č. 1052/2013 a (EÚ) 2016/1624 (Ú. v. EÚ L 295, 14.11.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1896/oj).

([20]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/473 z 19. marca 2019 o Európskej agentúre pre kontrolu rybárstva (Ú. v. EÚ L 83, 25.3.2019, s. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/473/oj).

(31) Pokiaľ ide o prevenciu a riadenie konfliktov záujmov, je zásadné, aby agentúra konala nestranne, preukazovala bezúhonnosť a vysokú úroveň profesionality. Nikdy by nemali vzniknúť oprávnené dôvody domnievať sa, že rozhodnutia by mohli byť ovplyvnené záujmami, ktoré sú v rozpore s úlohou agentúry ako orgánu slúžiaceho celej Únii, alebo súkromnými záujmami, prípadne vzťahmi ktoréhokoľvek člena správnej rady, ktoré by viedli alebo by mohli viesť ku konfliktu s riadnym plnením úradných povinností dotknutej osoby. Správna rada by preto mala prijať a sprístupniť verejnosti komplexné pravidlá o konflikte záujmov.

(32) Širší strategický výhľad, pokiaľ ide o činnosti agentúry, by pomohol účinnejšie plánovať a riadiť jej zdroje a prispel by k vyššej kvalite jej výstupov. Takýto prístup je potvrdený a podporený delegovaným nariadením (EÚ) 2019/715. Správna rada by preto po náležitých konzultáciách s príslušnými zainteresovanými stranami mala prijať a pravidelne aktualizovať jednotný programový dokument obsahujúci ročný a viacročný pracovný program.

(33) Ak sa od agentúry žiada, aby vykonávala novú úlohu, v prípade ktorej je v súlade s jej mandátom potrebné posúdiť a analyzovať vplyv na jej zdroje z hľadiska ľudských a rozpočtových zdrojov, správna rada by takúto úlohu mala zahrnúť do jednotného programového dokumentu až po vykonaní tejto analýzy. V uvedenej analýze by sa mali určiť nevyhnutné zdroje, pomocou ktorých by agentúra mohla splniť tieto nové úlohy, ako aj to, či nové úlohy majú negatívny vplyv na existujúce úlohy agentúry alebo či sa majú existujúce úlohy preorientovať.

(34) Agentúra by mala mať primerané zdroje na vykonávanie svojich úloh a mal by sa pre ňu vyčleniť samostatný rozpočet. Jej finančné prostriedky by mali pochádzať najmä z príspevku zo všeobecného rozpočtu Únie. Na príspevok Únie a všetky ďalšie dotácie, ktoré možno hradiť zo všeobecného rozpočtu Únie, by sa mal uplatňovať rozpočtový postup Únie. Audit účtov by mal vykonávať Európsky dvor audítorov.

(35) S cieľom dosiahnuť finančné úspory by agentúra vo vhodných prípadoch mala úzko spolupracovať s inými inštitúciami, agentúrami a orgánmi Únie, najmä s tými, ktoré majú sídlo v tom istom členskom štáte.

(36) V uplynulých rokoch, počas ktorých bolo vytvorených viacero decentralizovaných agentúr, sa zlepšila transparentnosť a kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami Únie, ktoré boli týmto agentúram pridelené, a to najmä pokiaľ ide o zahrnutie poplatkov do rozpočtu, finančnú kontrolu, právomoc udeliť absolutórium, príspevky do systému dôchodkového zabezpečenia a vnútorný rozpočtový postup (kódex správania). Podobne by sa na agentúru malo bez obmedzení uplatňovať nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 ([21]) a agentúra by mala pristúpiť k Medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Komisiou Európskych spoločenstiev, ktorá sa týka vnútorných vyšetrovaní Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) ([22]).

(37) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zriadenie špecializovaného orgánu, ktorý môže pomáhať Komisii a členským štátom pri účinnom uplatňovaní a vykonávaní práva Únie súvisiaceho s námornou dopravou v celej Únii, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu potreby nadviazať spoluprácu ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(38) V záujme riadneho fungovania agentúry je potrebné zaviesť určité zásady týkajúce sa jej riadenia, aby sa dosiahol súlad so spoločným vyhlásením a spoločným prístupom, ktorých účelom je zefektívniť činnosti agentúr a zvýšiť ich výkonnosť.

(39) Týmto nariadením sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú zásady, ktoré sa uznávajú najmä v Charte základných práv Európskej únie.

(40) Európska námorná bezpečnostná agentúra zriadená nariadením (ES) č. 1406/2002 ostáva rovnakou právnickou osobou a bude pokračovať vo vykonávaní všetkých svojich činností a postupov,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([22]) Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/1999/531/oj.

KAPITOLA I

**PREDMET ÚPRAVY, ROZSAH PÔSOBNOSTI A CIELE**

*Článok 1*

**Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti**

1. Týmto nariadením sa zriaďuje Európska námorná bezpečnostná agentúra (ďalej len „agentúra“).

Agentúra zriadená týmto nariadením nahrádza a je nástupcom Európskej agentúry pre námornú bezpečnosť zriadenej nariadením (ES) č. 1406/2002.

2. Toto nariadenie stanovuje komplexné pravidlá týkajúce sa úloh, fungovania a riadenia agentúry.

3. Agentúra pomáha členským štátom a Komisii pri účinnom uplatňovaní a vykonávaní práva Únie súvisiaceho s námornou dopravou v celej Únii. Na tento účel agentúra spolupracuje s členskými štátmi a Komisiou a poskytuje im technickú, operačnú a vedeckú pomoc v rozsahu pôsobnosti cieľov a úloh agentúry stanovených v článku 2 a v kapitolách II a III.

4. Poskytovaním pomoci uvedenej v odseku 3 agentúra najmä podporuje členské štáty a Komisiu pri uplatňovaní príslušných právnych aktov Únie a pri prispievaní k celkovej efektívnosti námornej premávky a námornej dopravy, ako sa stanovuje v tomto nariadení, s cieľom uľahčiť dosahovanie cieľov Únie v oblasti námornej dopravy.

5. Žiadnou pomocou poskytovanou agentúrou a žiadnou úlohou stanovenou v článkoch 4 až 11 nie sú dotknuté práva a povinnosti členských štátov.

*Článok 2*

**Ciele agentúry**

1. Hlavnými cieľmi agentúry je zabezpečenie vysokej, jednotnej a účinnej úrovne námornej bezpečnosti, ktorou sa majú čo najviac znížiť nehody, vysokej, jednotnej a účinnej úrovne ochrany námornej dopravy, zníženia emisií skleníkových plynov z lodí a environmentálnej udržateľnosti námorného odvetvia, ako aj zabránenie znečisteniu z lodí a reakcia naň a reakcia na znečisťovanie morí zo zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu.

2. Medzi ďalšie ciele agentúry patrí podpora digitalizácie a znižovanie administratívnej záťaže v námornom odvetví uľahčením elektronického prenosu údajov a podpora zjednodušenia a poskytovanie systémov a služieb integrovaného námorného dozoru a informovanosti o námornej situácii Komisii a členským štátom.

KAPITOLA II

**ÚLOHY AGENTÚRY**

*Článok 3*

**Horizontálna technická pomoc**

1. Agentúra pomáha Komisii:

a) pri monitorovaní účinného vykonávania príslušných záväzných právnych aktov Únie spadajúcich pod ciele agentúry, najmä vykonávaním návštev a inšpekcií podľa článku 10;

b) pri prípravách na aktualizáciu a vypracovanie príslušných právnych aktov Únie spadajúcich pod ciele agentúry, najmä v súlade s vývojom príslušného medzinárodného práva;

c) pri plnení akejkoľvek inej úlohy, ktorá sa Komisii ukladá v legislatívnych aktoch Únie spadajúcich pod ciele agentúry.

Na účely prvého pododseku písm. a) môže agentúra navrhnúť Komisii vylepšenia.

2. Agentúra spolupracuje s členskými štátmi:

a) vo vhodných prípadoch na organizovaní príslušných činností budovania kapacít a odbornej prípravy v oblastiach spadajúcich pod ciele agentúry a za ktoré sú zodpovedné členské štáty;

b) na vývoji technických riešení vrátane poskytovania príslušných operačných služieb a na poskytovaní technickej pomoci s cieľom budovať vnútroštátne kapacity potrebné na vykonávanie právnych aktov Únie spadajúcich pod ciele agentúry.

Na účely prvého pododseku písm. a) tohto odseku si agentúra vybuduje vhodné spôsobilosti s cieľom rozvíjať, vykonávať a koordinovať činnosti odbornej prípravy súvisiace s cieľmi agentúry. Poskytované činnosti odbornej prípravy sa vypracujú na základe dôkladných konzultácií s členskými štátmi a Komisiou a v súlade s článkom 17 tohto nariadenia ich schváli správna rada, pričom sa v plnej miere dodrží článok 166 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“).

3. Agentúra podporuje a uľahčuje spoluprácu medzi členskými štátmi navzájom a medzi členskými štátmi a Komisiou pri vykonávaní právnych aktov Únie tak, že podporuje výmenu a šírenie skúseností a osvedčených postupov.

4. Agentúra na žiadosť Komisie alebo z vlastnej iniciatívy, pod podmienkou predchádzajúceho schválenia správnou radou v súlade s článkom 17, prispieva k činnostiam námorného výskumu na úrovni Únie, ak je to potrebné na plnenie cieľov agentúry. Agentúra v tejto súvislosti bez toho, aby boli dotknuté ďalšie výskumné činnosti na úrovni Únie, pomáha Komisii a členským štátom pri určovaní kľúčových výskumných tém a pri analýze prebiehajúcich a dokončených výskumných projektov relevantných pre ciele agentúry. Vo vhodných prípadoch agentúra v súlade s platnými predpismi týkajúcimi sa duševného vlastníctva a po zvážení bezpečnostných hľadísk šíri na základe súhlasu Komisie ako súčasť svojho prínosu k tvorbe synergií medzi výskumnými a inovačnými činnosťami ďalších orgánov Únie a členských štátov výsledky svojich činností v oblasti výskumu a inovácií.

5. Ak je to potrebné na plnenie jej úloh, agentúra môže uskutočniť štúdie s účasťou Komisie a v náležitých prípadoch, prostredníctvom konzultácií s riadiacimi skupinami, s účasťou členských štátov a vo vhodných prípadoch s účasťou sociálnych partnerov a zástupcov príslušného odvetvia s odbornými znalosťami o príslušných témach.

6. Agentúra môže na základe výskumu a štúdií, ktoré uskutoční, a skúseností získaných pri vlastných činnostiach, najmä návštevách a inšpekciách, a na základe výmeny informácií a osvedčených postupov s členskými štátmi a Komisiou po dohode s Komisiou a so správnou radou Komisii poskytovať relevantné nezáväzné odporúčania, usmernenia alebo príručky na podporu členských štátov a, vo vhodných prípadoch, príslušného odvetvia pri vykonávaní príslušných právnych aktov Únie.

*Článok 4*

**Úlohy súvisiace s námornou bezpečnosťou**

1. Agentúra monitoruje pokrok v oblasti bezpečnosti námornej dopravy v Únii, vykonáva analýzu rizík na základe dostupných údajov a vypracúva modely posudzovania bezpečnostného rizika na určenie bezpečnostných problémov a rizík. Agentúra predloží Komisii každé tri roky správu o pokroku v oblasti námornej bezpečnosti s možnými technickými odporúčaniami, ktoré by sa mohli riešiť na úrovni Únie alebo na medzinárodnej úrovni, najmä pokiaľ ide o potenciálne bezpečnostné riziká vyplývajúce z vývoja, šírenia a zavádzania udržateľných alternatívnych zdrojov energie pre lode vrátane technológií s nulovými emisiami a pobrežného zásobovania elektrinou, ako sa vymedzujú v nariadení (EÚ) 2023/1805.

2. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní smernice 2009/21/ES. Agentúra vo vhodných prípadoch a na žiadosť členských štátov o pomoc pomáha Komisii pri organizovaní najmä príslušných činností odbornej prípravy pre inšpektorov a znalcov vlajkového štátu uvedených v článku 4c uvedenej smernice. Agentúra pomáha Komisii aj pri vytvorení, spravovaní a aktualizovaní digitálneho interoperabilného portálu v súlade s článkom 6 uvedenej smernice, ako aj informačnej databázy lodí v súlade s článkom 6a uvedenej smernice, a pri vytvorení nástroja elektronického nahlasovania uvedeného v článku 9b uvedenej smernice a na základe takto zozbieraných údajov môže Komisii poskytovať odporúčania.

Agentúra pomáha Komisii pri vytvorení príslušných nástrojov a služieb, ktoré budú členským štátom na ich žiadosť pomáhať pri plnení ich povinností podľa smernice 2009/21/ES.

3. Agentúra pomáha Komisii pri vytvorení, údržbe a aktualizácii inšpekčnej databázy stanovenej v článku 24 smernice 2009/16/ES a vytvorí, udržiava a aktualizuje validačný nástroj stanovený v článku 24a uvedenej smernice, a podporuje členské štáty. Agentúra na základe zozbieraných údajov v uvedenej databáze pomáha Komisii pri analýze príslušných informácií a uverejňovaní informácií týkajúcich sa lodí a spoločností s nízkou a veľmi nízkou úrovňou výkonnosti podľa smernice 2009/16/ES.

Agentúra poskytuje príslušné nástroje a služby s cieľom pomáhať členským štátom na ich žiadosť pri plnení ich povinností podľa smernice 2009/16/ES.

Agentúra pomáha Komisii aj pri vypracovaní programu odbornej prípravy pre inšpektorov štátnej prístavnej kontroly členských štátov, a to v spolupráci s členskými štátmi a v súlade s Parížskym MoP, ako sa stanovuje v článku 22 ods. 7 smernice 2009/16/ES.

4. Agentúra pomáha Komisii pri zriadení a údržbe európskej databázy pre námorné nehody stanovenej v článku 17 smernice 2009/18/ES. Agentúra na základe zozbieraných údajov v uvedenej databáze vypracuje každoročný prehľad týkajúci sa námorných nehôd a incidentov. Agentúra na požiadanie orgánov námorného bezpečnostného vyšetrovania dotknutých členských štátov a za predpokladu, že nedôjde ku konfliktu záujmov, poskytuje týmto členským štátom operačnú podporu pri vykonávaní ich námorných bezpečnostných vyšetrovaní. Agentúra takisto vykonáva analýzu správ z námorného bezpečnostného vyšetrovania, stanovených v smernici 2009/18/ES, s cieľom určiť pridanú hodnotu na úrovni Únie v podobe vyvodenia ponaučení.

Agentúra poskytuje pravidelnú odbornú prípravu v závislosti od potrieb orgánov členských štátov pre námorné bezpečnostné vyšetrovanie.

5. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní smernice Rady 98/41/ES ([23]) a smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2003/25/ES ([24]) a 2009/45/ES ([25]). Agentúra pomáha Komisii najmä pri vytvorení a spravovaní databázy opatrení, ako sa stanovuje v článku 9 ods. 4 siedmom pododseku smernice 2009/45/ES a článku 9 ods. 3 písm. a) smernice 98/41/ES, a pomáha Komisii pri posudzovaní takýchto opatrení.

6. Agentúra uľahčuje spoluprácu a výmenu informácií medzi Komisiou a členskými štátmi na účely posudzovania uznaných organizácií, ktoré vykonávajú prehliadky a činnosti osvedčovania, v súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 391/2009. Agentúra predovšetkým:

a) poskytuje Komisii stanovisko týkajúce sa jej posúdenia uznaných organizácií podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 391/2009;

b) poskytuje členským štátom náležité informácie v kontexte návštev a inšpekcií vykonávaných agentúrou na podporu Komisie pri vypracovaní posúdenia podľa článku 8 ods. 1 nariadenia (ES) č. 391/2009 s cieľom podporiť monitorovanie uznaných organizácií v súlade s článkom 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/15/ES ([26]) pri podpore členských štátov pri plnení ich povinností na úrovni Únie a medzinárodných povinností ako vlajkových štátov;

([23]) Smernica Rady 98/41/ES z 18. júna 1998 o registrácii osôb na palubách osobných lodí plávajúcich do prístavov alebo z prístavov členských štátov spoločenstva (Ú. v. ES L 188, 2.7.1998, s. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1998/41/oj).

([24]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2003/25/ES zo 14. apríla 2003 o špecifických požiadavkách na stabilitu osobných lodí ro-ro (Ú. v. EÚ L 123, 17.5.2003, s. 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/25/oj).

([25]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/45/ES zo 6. mája 2009 o bezpečnostných pravidlách a normách pre osobné lode (Ú. v. EÚ L 163, 25.6.2009, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/45/oj).

([26]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/15/ES z 23. apríla 2009 o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí a pre príslušné činnosti námorných úradov (Ú. v. EÚ L 131, 28.5.2009, s. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/15/oj).

c) poskytuje Komisii technickú pomoc v súvislosti s možnými nápravnými opatreniami alebo ukladaním pokút uznaným organizáciám v súlade s článkami 5 a 6 nariadenia (ES) č. 391/2009 a zodpovedajúcimi požiadavkami na predbežné oznámenie.

Na účely prvého pododseku písm. b) tohto odseku agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní článku 9a smernice 2009/21/ES.

7. Agentúra pomáha Komisii pri vykonávaní smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/90/EÚ ([27]) poskytovaním svojho technického posúdenia bezpečnostných a environmentálnych aspektov, poskytovaním odporúčaní so zoznamami príslušných požiadaviek na konštrukčný návrh, konštrukciu a výkonnosť a skúšobných noriem, a pomáha Komisii pri zriadení a údržbe databázy stanovenej v článku 35 ods. 4 uvedenej smernice a pri uľahčení spolupráce medzi notifikovanými orgánmi posudzovania, pri jej pôsobení ako technický sekretariát pre ich koordinačné skupiny.

8. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri identifikácii bezpečnostných rizík súvisiacich s vývojom technológií s vyspelou automatizáciou.

9. Agentúra analyzuje štatistiky o námorníkoch, ktoré sa poskytujú a využívajú v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/993 ([28]). Na žiadosť správnej rady môže tiež analyzovať štatistické údaje o nedostatkoch súvisiacich s Dohovorom o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006, ktoré sa zistili počas inšpekcií štátnej prístavnej kontroly vykonávaných podľa smernice 2009/16/ES, s cieľom pomôcť pri zlepšovaní pracovných a životných podmienok námorníkov na palube.

10. Po predchádzajúcom schválení správnou radou môže agentúra podľa potreby pomáhať Komisii a členským štátom, pokiaľ ide o nové oblasti súvisiace s námornou bezpečnosťou, bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v týchto oblastiach.

*Článok 5*

**Úlohy súvisiace s environmentálnou udržateľnosťou**

1. Agentúra nákladovo efektívnym spôsobom podporuje členské štáty dodatočnými operačnými prostriedkami reakcie na znečistenie vrátane tých, ktoré sa majú vyvinúť pre udržateľné alternatívne palivá, pre znečisťovanie z lodí a pre znečisťovanie morí zo zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu.

Agentúra poskytuje takúto podporu na žiadosť dotknutého členského štátu, pod ktorého právomocou sa čistiace práce vykonávajú. Takouto podporou nie je dotknutá zodpovednosť pobrežných štátov mať zavedené vhodné mechanizmy reakcie na znečistenie a zároveň sa pri nej rešpektuje existujúca spolupráca členských štátov v tejto oblasti.

Operačnými prostriedkami, ktoré agentúra poskytuje členským štátom, sa zohľadní a umožní prechod tohto odvetvia na používanie udržateľných alternatívnych zdrojov energie pre lode. Žiadosti o mobilizáciu opatrení zameraných proti znečisťovaniu sa vo vhodných prípadoch adresujú prostredníctvom mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany zriadeného rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ ([29]) (ďalej len „mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany“).

2. Agentúra vypracuje a aktualizuje posúdenie rizika pre všetky morské oblasti EÚ, ktoré slúži ako základ pre umiestnenie plavidiel agentúry určených na reakciu na ropné a chemické znečistenie na podporu členských štátov pri činnostiach reakcie na znečistenie morského prostredia.

([27]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/90/EÚ z 23. júla 2014 o vybavení námorných lodí a o zrušení smernice Rady 96/98/ES (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 146, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/90/oj).

([28]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/993 z 8. júna 2022 o minimálnej úrovni prípravy námorníkov (Ú. v. EÚ L 169, 27.6.2022, s. 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/993/oj).

([29]) Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 924, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/1313/oj).

3. Agentúra v súlade so smernicou 2005/35/ES pomáha Komisii a členským štátom pri odhaľovaní možného znečistenia a pri stíhaní lodí, ktoré sa dopúšťajú nezákonného vypúšťania. Agentúra predovšetkým pomáha pri vykonávaní článkov 10 až 10d uvedenej smernice:

a) vytvorením a údržbou európskej satelitnej služby na zisťovanie znečisťovania (CleanSeaNet) v rámci systému SafeSeaNet a iných príslušných mechanizmov a systémov podávania správ;

b) zberom, analýzou a šírením príslušných informácií o vykonávaní a presadzovaní podľa smernice 2005/35/ES;

c) poskytovaním budovania kapacít príslušným vnútroštátnym orgánom a uľahčovaním výmeny najlepších postupov medzi nimi;

d) vytvorením a údržbou online kanálu externého nahlasovania na prijímanie a spracúvanie informácií o možnom nezákonnom vypúšťaní, ktoré oznámila posádka, a postupovaním takýchto informácií dotknutému členskému štátu alebo členským štátom, pričom sa zabezpečí potrebná ochrana osôb, ktoré možné porušenia nahlasujú, a ich osobných údajov.

4. Agentúra spolupracuje s inými agentúrami Únie, ako je Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA) zriadená nariadením (EÚ) 2019/473, v súlade s dohodou o spolupráci uvedenou v článku 12 ods. 2 tohto nariadenia.

5. Agentúra poskytuje na žiadosť Komisie alebo členského štátu službu CleanSeaNet a všetky ďalšie nástroje, ktoré majú pomôcť Komisii a členským štátom pri monitorovaní rozsahu a environmentálneho vplyvu znečistenia mora ropou spôsobeného zariadeniami na ťažbu ropy a zemného plynu.

6. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní smernice (EÚ) 2019/883, čo zahŕňa aj vytvorenie, údržbu a aktualizáciu inšpekčnej databázy stanovenej v článku 14 uvedenej smernice.

7. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní smernice 2008/56/ES tak, že prispieva k cieľu dosiahnutia alebo udržania dobrého environmentálneho stavu morských vôd, ako sa vymedzuje v uvedenej smernici, pokiaľ ide o prvky smernice 2008/56/ES, ktoré sa týkajú lodnej dopravy, a pri využívaní výsledkov existujúcich nástrojov, ako sú integrované námorné služby poskytované agentúrou.

8. Agentúra na žiadosť Komisie alebo členského štátu pomáha Komisii a členským štátom, a to aj pomocou operačných nástrojov a služieb, pri vykonávaní prvkov smernice (EÚ) 2016/802, ktoré sa týkajú lodnej dopravy. V tejto súvislosti agentúra spravuje aj príslušnú inšpekčnú databázu s cieľom pomôcť členským štátom pri posudzovaní rizika nesúladu lodí s uvedenou smernicou.

9. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2013 ([30]) zberom a analýzou údajov o dodržiavaní uvedeného nariadenia.

10. Po predchádzajúcom schválení správnou radou môže agentúra podľa potreby podporovať Komisiu a členské štáty, pokiaľ ide o nové oblasti súvisiace s environmentálnou udržateľnosťou, bez toho, aby boli dotknuté právomoci členských štátov v týchto oblastiach.

11. Agentúra každé tri roky predloží Komisii správu o pokroku dosiahnutom pri znižovaní vplyvu námornej dopravy na úrovni Únie na životné prostredie.

([30]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1257/2013 z 20. novembra 2013 o recyklácii lodí a o zmene nariadenia (ES) č. 1013/2006 a smernice 2009/16/ES (Ú. v. EÚ L 330, 10.12.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1257/oj).

*Článok 6*

**Úlohy súvisiace s dekarbonizáciou**

1. Agentúra na žiadosť Komisie alebo členského štátu Komisii a členským štátom poskytuje technickú pomoc v súvislosti s operačnými a technickými opatreniami, ako aj s regulačným úsilím o zníženie emisií skleníkových plynov z lodí. Agentúra môže v tejto súvislosti využívať všetky relevantné operačné nástroje alebo služby. Agentúra po predchádzajúcej konzultácii s členskými štátmi najmä skúma, analyzuje a navrhuje Komisii príslušné usmernenia alebo odporúčania týkajúce sa šírenia a zavádzania udržateľných alternatívnych palív, energetických a pohonných systémov pre lode, ako sú technológie s nulovými emisiami, pobrežné zásobovanie elektrinou alebo vetrom asistovaný pohon, ako sa vymedzuje v nariadení (EÚ) 2023/1805, alebo solárny pohon, ako aj v súvislosti s opatreniami energetickej efektívnosti, ako je optimalizácia rýchlosti.

2. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní nariadenia (EÚ) 2023/1805. Agentúra pomáha Komisii najmä pri vývoji a údržbe databázy FuelEU zriadenej článkom 19 nariadenia (EÚ) 2023/1805, a ďalších relevantných nástrojov IT, ako sa uvádza v článku 19 uvedeného nariadenia, pri vytváraní vhodných monitorovacích nástrojov, cielených nástrojov zameraných na riziko stanovených najmä v článku 18 uvedeného nariadenia, ktorými sa majú uľahčiť činnosti vykonávania, overovania a presadzovania, ako aj pri analýze príslušných údajov a príprave podávania správ podľa článku 30 uvedeného nariadenia.

3. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní nariadenia (EÚ) 2015/757. Agentúra pomáha Komisii najmä pri vývoji, aktualizácii a údržbe príslušných nástrojov IT, databáz a usmernení na účely vykonávania uvedeného nariadenia a uľahčenia činností presadzovania, pomáha Komisii pri analýze príslušných údajov nahlásených podľa uvedeného nariadenia a podporuje Komisiu pri činnostiach, ktoré Komisia vykonáva s cieľom splniť povinnosti podľa článku 21 uvedeného nariadenia.

4. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vykonávaní smernice 2003/87/ES vo vzťahu k námornému odvetviu. Agentúra najmä pomáha Komisii pri vývoji a údržbe vhodných implementačných nástrojov IT, monitorovacích nástrojov, usmernení a nástrojov na zameranie úsilia založených na riziku, ktorými sa majú uľahčiť činnosti vykonávania, overovania a presadzovania v súvislosti s uvedenou smernicou, pokiaľ sa týkajú námorného odvetvia, a pritom využíva existujúce relevantné nástroje, služby a databázy.

5. Pomoc uvedená v odsekoch 1 až 4 zahŕňa aj monitorovanie a podávanie správ o možných vplyvoch na prístavnú premávku, vyhýbanie sa zastaveniam v prístavoch a presun premávky do susedných prístavov na prekládku kontajnerov na úkor prístavov Únie.

6. Agentúra každé tri roky predloží Komisii správu o pokroku pri dosahovaní dekarbonizácie námornej dopravy na úrovni Únie. Ak je to možné, správa obsahuje technickú analýzu zistených problémov, ktoré by bolo možné riešiť na úrovni Únie. Správa sa sprístupní verejnosti na webovom sídle agentúry vo formáte umožňujúcom vyhľadávanie.

*Článok 7*

**Úlohy súvisiace s ochranou námornej dopravy a kybernetickou bezpečnosťou**

1. Agentúra Komisii poskytuje technickú pomoc pri plnení úloh inšpekcie, ktoré jej boli uložené podľa článku 9 ods. 4 nariadenia (ES) č. 725/2004.

2. Agentúra na žiadosť Komisie alebo členského štátu pomáha Komisii a členským štátom spolu s ďalšími príslušnými orgánmi Únie poskytovaním technických usmernení a uľahčovaním výmeny najlepších postupov a informácií o kybernetickej odolnosti a kybernetickobezpečnostných incidentoch medzi členskými štátmi.

*Článok 8*

**Úlohy súvisiace s námorným dozorom a námornými krízami**

1. Agentúra na žiadosť Komisie alebo členského štátu poskytuje Komisii a členským štátom najmodernejšie služby námorného dozoru a komunikačné služby vrátane vesmírnych a pozemných infraštruktúr a snímačov umiestnených na platformách akéhokoľvek druhu, ktorými sa zlepšuje informovanosť o námornej situácii, a to aj vzhľadom na geopolitické výzvy.

2. V oblasti monitorovania premávky, na ktorú sa vzťahuje smernica 2002/59/ES, agentúra podporuje najmä spoluprácu medzi pobrežnými štátmi v dotknutých plavebných oblastiach a vytvorí, udržiava a prevádzkuje európske dátové centrum na identifikáciu a sledovanie lodí na veľkú vzdialenosť (ďalej len „LRIT“), ako sa vymedzuje v článku 6b uvedenej smernice, a systém SafeSeaNet, ako sa uvádza v článku 22a uvedenej smernice, ako aj medzinárodný systém na výmenu údajov v oblasti LRIT v súlade so záväzkom v rámci IMO.

3. Agentúra na požiadanie a bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie a vnútroštátne právo, v záujme uľahčenia opatrení zameraných proti hrozbám pirátstva a úmyselných protiprávnych činov, ako sa stanovujú v platnom práve Únie alebo na základe právnych nástrojov v oblasti námornej dopravy dohodnutých na medzinárodnej úrovni, poskytuje Komisii, príslušným vnútroštátnym orgánom a príslušným orgánom Únie v rámci ich mandátu relevantné údaje o polohe plavidiel a údaje z pozorovania Zeme, pričom sa uplatňujú príslušné predpisy o ochrane údajov a dodržiavajú administratívne postupy stanovené v smernici 2002/59/ES. Poskytovanie informácií týkajúcich sa LRIT podlieha súhlasu dotknutého vlajkového štátu.

4. Agentúra prevádzkuje centrum, ktoré je k dispozícii 24 hodín denne a sedem dní v týždni a ktoré na požiadanie a bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie a vnútroštátne právo, zabezpečuje Komisii, príslušným vnútroštátnym orgánom bez toho, aby boli dotknuté ich práva a povinnosti vlajkových, pobrežných a prístavných štátov, a príslušným orgánom Únie v rámci ich mandátu informovanosť o námornej situácii a prípadne analytické údaje a podporuje ich:

a) v oblasti bezpečnosti, ochrany a znečistenia na mori;

b) v núdzových situáciách na mori;

c) pri vykonávaní právnych aktov Únie, ktoré si vyžadujú monitorovanie pohybu lodí a nebezpečenstiev pre plavbu;

d) pri opatreniach zameraných proti hrozbám pirátstva a iných úmyselných protiprávnych činov, ako sa stanovujú v platnom práve Únie alebo na základe právnych nástrojov v oblasti námornej dopravy dohodnutých na medzinárodnej úrovni;

e) pri vykonávaní reštriktívnych opatrení Únie prijatých podľa článku 29 Zmluvy o Európskej Únii alebo článku 215 ZFEÚ, ktoré patria do právomocí agentúry.

Poskytovanie takýchto informácií podlieha príslušným predpisom o ochrane údajov a je v súlade s usmerneniami, ktoré vo vhodných prípadoch vydá riadiaca skupina na vysokej úrovni zriadená v súlade so smernicou 2002/59/ES. Poskytovanie informácií týkajúcich sa LRIT podlieha súhlasu dotknutého vlajkového štátu.

5. Agentúra v rámci svojich právomocí prispieva k včasnej reakcii na krízy a k ich zmierňovaniu tým, že na požiadanie pomáha členským štátom a Komisii pri realizácii plánov pre nepredvídané udalosti a že uľahčuje výmenu informácií a najlepších postupov medzi nimi.

6. Agentúra pomáha Komisii pri prevádzkovaní zložky námorného dozoru služby bezpečnosti programu Copernicus v riadiacom a finančnom rámci programu Copernicus.

7. Agentúra pomáha Komisii a členským štátom pri vývoji a údržbe dobrovoľného spoločného prostredia na výmenu informácií (CISE), ktoré je riešením interoperability s cieľom uľahčiť výmenu informácií medzi jednotlivými systémami používanými vnútroštátnymi civilnými a vojenskými orgánmi so zodpovednosťou v námornej oblasti, ktorými sa dopĺňajú informácie, ktoré už sú dostupné prostredníctvom povinných informačných systémov.

*Článok 9*

**Úlohy súvisiace s digitalizáciou a zjednodušovaním**

1. Agentúra vo vhodných prípadoch zbiera a poskytuje v oblastiach práva Únie patriacich do právomocí agentúry objektívne, spoľahlivé a porovnateľné štatistiky, informácie a údaje s cieľom vyhodnotiť účinnosť a nákladovú efektívnosť existujúcich opatrení. Takéto úlohy zahŕňajú uľahčenie a podporu elektronických certifikátov, využívanie existujúcich databáz a inovačných IT nástrojov a nástrojov umelej inteligencie.

2. Agentúra pomáha Komisii pri vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1239 ([31]) s plnením týchto úloh:

a) vyvíja a udržiava spoločné zložky IT a služby európskeho prostredia jednotnej námornej platformy (ďalej len „EMSWe“) zriadenej článkom 1 nariadenia (EÚ) 2019/1239 v rámci zodpovednosti Komisie;

b) udržiava súbor údajov v rámci EMSWe, zriadený nariadením (EÚ) 2019/1239, vykonávaciu príručku pre správy a vzory digitálnych tabuliek;

c) poskytuje členským štátom nezáväzné technické usmernenia na implementáciu prostredia EMSWe;

d) uľahčuje kvalitnejšie opakované používanie a zdieľanie údajov, ktoré sú predmetom výmeny v rámci prostredia EMSWe pomocou systému SafeSeaNet.

3. Agentúra poskytuje členským štátom na ich žiadosť a bez toho, aby boli dotknuté existujúce technické riešenia týkajúce sa ich registrov alebo ich práva a povinnosti ako vlajkových štátov, pomoc vrátane odbornej prípravy pri digitalizácii ich registrov a postupoch uľahčujúcich šírenie elektronických osvedčení a znižovanie administratívneho zaťaženia.

4. Agentúra pri vývoji nástrojov IT a iných technických riešení vždy zohľadňuje kybernetickú bezpečnosť.

*Článok 10*

**Návštevy v členských štátoch a inšpekcie**

1. Agentúra s cieľom pomáhať Komisii pri plnení jej povinností podľa ZFEÚ, a najmä pri posudzovaní účinného vykonávania príslušného práva Únie v oblasti námornej bezpečnosti a zabraňovania znečisťovaniu, vykonáva návštevy v členských štátoch, ak sa Komisia rozhodne delegovať takúto úlohu na agentúru, a to v súlade s metodikou stanovenou správnou radou. V takejto metodike sa zahrnie integrovaný prístup, ktorého cieľom je overovať viac ako jeden právny predpis relevantný pre funkcie vlajkového, prístavného alebo pobrežného štátu dotknutého členského štátu.

2. Agentúra v súlade s metodikou uvedenou v odseku 1 informuje dotknutý členský štát o plánovanej návšteve, menách oprávnených úradníkov, dátume začiatku návštevy a jej očakávanej dĺžke. Úradníci agentúry poverení vykonávať takéto návštevy tak urobia po predložení písomného rozhodnutia výkonného riaditeľa agentúry (ďalej len „výkonný riaditeľ“), v ktorom sa uvádzajú účel a ciele ich návštevy.

3. Agentúra môže vykonávať inšpekcie v mene Komisie podľa požiadaviek záväzných právnych aktov Únie, a to aj pokiaľ ide o uznané organizácie a pokiaľ ide o odbornú prípravu a osvedčovanie námorníkov v tretích krajinách v súlade so smernicou (EÚ) 2022/993, ak Komisia deleguje takúto úlohu na agentúru.

4. Agentúra môže takisto vykonávať inšpekcie na mieste v zariadeniach na recykláciu v tretích krajinách v mene Komisie v súlade s nariadením (EÚ) č. 1257/2013, ak Komisia deleguje takúto úlohu na agentúru.

([31]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1239 z 20. júna 2019, ktorým sa zriaďuje európske prostredie jednotnej námornej platformy a ktorým sa zrušuje smernica 2010/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 25.7.2019, s. 64, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1239/oj).

5. Agentúra na konci každej návštevy alebo inšpekcie uvedenej v tomto článku vypracuje správu, ktorú pošle Komisii a dotknutému členskému štátu. Správa sa vypracuje podľa vzoru, ktorý stanoví Komisia.

6. Vo vhodných prípadoch a vždy, keď sa uzavrie cyklus návštev alebo inšpekcií uvedených v tomto článku, agentúra analyzuje správy z daného cyklu s cieľom identifikovať horizontálne zistenia a vyvodiť všeobecné závery týkajúce sa účinnosti a nákladovej efektívnosti zavedených opatrení. V záujme vyvodenia relevantných ponaučení a uľahčenia šírenia dobrých pracovných postupov predloží agentúra túto analýzu Komisii a členským štátom na ďalšie prerokovanie.

KAPITOLA III

## ĎALŠIE ÚLOHY AGENTÚRY TÝKAJÚCE SA MEDZINÁRODNÝCH VZŤAHOV A EURÓPSKEJ SPOLUPRÁCE V OBLASTI POBREŽNEJ STRÁŽE

*Článok 11*

### Medzinárodné vzťahy

1. Pokiaľ ide o záležitosti, ktoré patria do právomoci Únie, agentúra na základe žiadosti Komisie alebo členského štátu poskytuje členským štátom a Komisii technickú pomoc, ktorú potrebujú, aby mohli prispievať k príslušnej práci technických orgánov IMO, MOP, pokiaľ ide o lodnú dopravu, Parížskeho MoP a príslušných regionálnych organizácií.

Na účely efektívneho a účinného vykonávania uvedených úloh môže výkonný riaditeľ rozhodnúť o umiestnení zamestnancov v delegácii Únie v Spojenom kráľovstve s výhradou príslušných dohôd s Európskou službou pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) s cieľom podporiť členské štáty a Komisiu pri činnostiach súvisiacich s ich účasťou na práci IMO. Na takéto rozhodnutie je potrebný predchádzajúci súhlas Komisie a správnej rady. V takomto rozhodnutí sa vymedzí rozsah činností, ktoré majú umiestnení zamestnanci vykonávať, a to tak, aby sa zabránilo vzniku zbytočných nákladov a zdvojovaniu administratívnych funkcií agentúry.

2. Štátom, ktoré žiadajú o pristúpenie k Únii, a v náležitých prípadoch partnerským krajinám v rámci európskeho susedstva a krajinám, ktoré sa zúčastňujú na Parížskom MoP, môže agentúra na žiadosť Komisie poskytnúť technickú pomoc, pokiaľ ide o príslušné právne akty Únie, vrátane organizácie relevantných činností odbornej prípravy.

3. Agentúra môže na žiadosť Komisie alebo ESVČ alebo na žiadosť obidvoch týchto inštitúcií či členských štátov poskytovať pomoc pri znečistení z lodí a pri znečistení morí zo zariadení na ťažbu ropy a zemného plynu, ktoré postihuje tretie krajiny, s ktorými má Únia spoločnú regionálnu morskú oblasť. Agentúra poskytuje pomoc v súlade s mechanizmom Únie v oblasti civilnej ochrany a podľa podmienok vzťahujúcich sa na členské štáty podľa ustanovení článku 5 ods. 1 uplatňovaných analogicky na tieto tretie krajiny. Uvedené úlohy sa koordinujú s existujúcimi dohodami o regionálnej spolupráci, ktoré sa týkajú znečisťovania morí.

4. Bez toho, aby bol dotknutý článok 24, môže agentúra na žiadosť Komisie poskytovať technickú pomoc tretím krajinám, pokiaľ ide o záležitosti, ktoré patria do právomoci Komisie.

5. Agentúra môže so súhlasom Komisie uzatvárať správne dojednania a nadviazať spoluprácu s inými orgánmi Únie, ktoré pracujú v oblastiach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti právomocí agentúry. Takéto dojednania a spolupráca sú podmienené kladným stanoviskom správnej rady a správnej rade sa o nich následne musia pravidelne podávať správy.

6. Správna rada prijme v rámci jednotného programového dokumentu stratégiu medzinárodných vzťahov agentúry týkajúcu sa otázok, ktoré patria do rozsahu právomocí agentúry.

*Článok 12*

### Európska spolupráca týkajúca sa funkcií pobrežnej stráže

1. Agentúra v spolupráci s Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „Frontex“) a s Európskou agentúrou pre kontrolu rybárstva (ďalej len „EFCA“), každá v rámci ich príslušných mandátov, podporuje vnútroštátne orgány plniace funkcie pobrežnej stráže na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie a vo vhodných prípadoch aj na medzinárodnej úrovni, a to:

a) výmenou, združovaním a analýzou informácií dostupných v systémoch hlásenia lodí a iných informačných systémoch, pre ktoré uvedené agentúry poskytujú hosting alebo ktoré sú pre ne prístupné, v súlade s ich príslušnými právnymi základmi a bez toho, aby bolo dotknuté vlastníctvo údajov členskými štátmi;

b) zabezpečovaním najmodernejších služieb dozoru a komunikačných služieb vrátane vesmírnych a pozemných infraštruktúr a snímačov umiestnených na platformách akéhokoľvek druhu;

c) budovaním kapacít tak, že vypracúva usmernenia a odporúčania a stanovuje najlepšie postupy a zabezpečuje odbornú prípravu a výmenu zamestnancov;

d) posilňovaním výmeny informácií a spolupráce v súvislosti s funkciami pobrežnej stráže, a to aj analyzovaním operačných výziev a vznikajúcich rizík v námornej oblasti;

e) spoločným využívaním kapacít prostredníctvom plánovania a vykonávania viacúčelových operácií a spoločného využívania prostriedkov a iných spôsobilostí v takom rozsahu, v akom sú tieto činnosti koordinované uvedenými agentúrami a odsúhlasené príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov.

2. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci správnej rady stanovené v článku 15, v dohode o spolupráci sa stanovia presné formy spolupráce medzi agentúrou, agentúrou Frontex a agentúrou EFCA týkajúcej sa funkcií pobrežnej stráže v súlade s ich príslušnými mandátmi a rozpočtovými pravidlami, ktoré sa vzťahujú na uvedené agentúry. Takúto dohodu schvaľuje správna rada, riadiaca rada agentúry Frontex a správna rada agentúry EFCA.

3. Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi, agentúrou, agentúrou Frontex a agentúrou EFCA sprístupní praktickú príručku o európskej spolupráci činnostiach pobrežnej stráže. Uvedená príručka obsahuje usmernenia, odporúčania a najlepšie postupy na výmenu informácií. Komisia prijme túto príručku vo forme odporúčania.

4. Úlohami stanovenými v tomto článku nie sú dotknuté úlohy agentúry uvedené v článkoch 4 až 11 ani práva a povinnosti členských štátov, najmä ako vlajkových štátov, prístavných štátov alebo pobrežných štátov.

*Článok 13*

**Komunikácia a šírenie informácií**

Agentúra môže z vlastnej iniciatívy vykonávať komunikačné činnosti v oblastiach patriacich do jej mandátu s cieľom šíriť informácie o svojej práci a príslušné usmernenia. Komunikačnými činnosťami sa podporuje plnenie ostatných úloh uvedených v článkoch 3 až 12 a vykonávajú sa v súlade s príslušnými komunikačnými plánmi a plánmi šírenia informácií prijatými správnou radou. Správna rada pravidelne aktualizuje uvedené plány na základe analýzy potrieb.

KAPITOLA IV

**ORGANIZÁCIA AGENTÚRY**

*Článok 14*

**Administratívna a riadiaca štruktúra**

Administratívnu a riadiacu štruktúru agentúry tvorí:

a) správna rada, ktorá vykonáva funkcie uvedené v článku 16;

b) výkonný riaditeľ, ktorý vykonáva povinnosti uvedené v článku 22.

*Článok 15*

**Zloženie správnej rady**

1. Správna rada sa skladá z jedného zástupcu každého členského štátu a štyroch zástupcov Komisie, pričom všetci majú hlasovacie právo.

Do správnej rady patria aj štyria odborníci z odvetví najviac dotknutých cieľmi agentúry stanovenými v článku 2, ktorých vymenúva Komisia a ktorí nemajú hlasovacie právo.

Všetci členovia správnej rady sa vymenúvajú na základe úrovne svojich príslušných skúseností a odborných znalostí v oblastiach uvedených v článku 2. Členské štáty aj Komisia sa usilujú o vyvážené zastúpenie mužov a žien v správnej rade. Jeden zo štyroch odborníkov musí byť zástupca rámca stálej spolupráce orgánov pre námorné bezpečnostné vyšetrovanie nehôd uvedeného v článku 10 smernice 2009/18/ES.

2. Každý členský štát a Komisia vymenuje svojich členov správnej rady, ako aj náhradníkov, ktorí budú členov zastupovať v prípade ich neprítomnosti.

3. Funkčné obdobie členov správnej rady je štyri roky. Funkčné obdobie členov správnej rady možno obnoviť.

4. Každý člen a náhradník správnej rady pri nástupe do funkcie podpíše písomné vyhlásenie, že sa nenachádza v situácii konfliktu záujmov. Každý člen a náhradník správnej rady v prípade zmeny okolností, pokiaľ ide o akýkoľvek konflikt záujmov, svoje vyhlásenie aktualizuje. Agentúra uvedené vyhlásenia a ich aktualizácie uverejňuje na svojom webovej sídle.

*Článok 16*

**Funkcie správnej rady**

1. S cieľom zabezpečiť, aby agentúra vykonávala svoje úlohy, správna rada:

a) určuje všeobecné a strategické smerovanie činností agentúry;

b) každoročne po doručení stanoviska Komisie a v súlade s článkom 17 dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom prijíma jednotný programový dokument agentúry;

c) dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom prijíma ročný rozpočet a plán pracovných miest agentúry a vykonáva ďalšie funkcie súvisiace s rozpočtom agentúry podľa kapitoly VI;

d) dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom prijíma konsolidovanú výročnú správu o činnosti agentúry, každý rok ju do 1. júla predloží Európskemu parlamentu, Rade, Komisii, Európskemu dvoru audítorov a členským štátom a zverejní ju;

e) v súlade s článkom 24 prijíma rozpočtové pravidlá platné pre agentúru;

f) dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom vydáva stanovisko ku konečnej účtovnej závierke agentúry;

g) stanovuje metodiku pre návštevy, ktoré sa uskutočňujú podľa článku 10;

h) posudzuje a schvaľuje správne dojednania v súlade s článkom 11 ods. 5;

i) prijíma stratégiu pre boj proti podvodom, ktorá je po zohľadnení nákladov a prínosov opatrení, ktoré sa majú vykonať, primeraná rizikám podvodov;

j) prijíma a sprístupňuje verejnosti pravidlá na predchádzanie konfliktom záujmov svojich členov a ich riadenie a každoročne na svojom webovom sídle uverejňuje vyhlásenia o záujmoch členov správnej rady;

k) prijíma pravidlá a postupy, ktoré sa majú uverejniť na webovom sídle agentúry a ktoré sa týkajú sa transparentnosti, pokiaľ ide o lobistické činnosti a zapojenie tretích subjektov do vypracúvania správ alebo iných dokumentov vydaných agentúrou, najmä tých, ktoré sa týkajú takýchto tretích subjektov;

l) prijíma a na základe analýzy potrieb pravidelne aktualizuje komunikačné plány a plány šírenia informácií uvedené v článku 13;

m) prijíma svoj rokovací poriadok dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom a sprístupňuje ho verejnosti;

n) v súlade s odsekom 2 vykonáva vo vzťahu k zamestnancom agentúry právomoci, ktoré sú podľa Služobného poriadku úradníkov Európskej únie (ďalej len „služobný poriadok“) zverené menovaciemu orgánu, ako aj právomoci, ktoré sú podľa Podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Únie (ďalej len „podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov“) zverené orgánu splnomocnenému uzatvárať pracovné zmluvy, stanovené v nariadení Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ([32]);

o) v súlade s článkom 110 ods. 2 služobného poriadku prijíma vykonávacie predpisy na účely vykonávania služobného poriadku a podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov;

p) dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom vymenúva výkonného riaditeľa, poskytuje mu usmernenia a monitoruje jeho činnosť a v relevantných prípadoch predlžuje jeho funkčné obdobie alebo ho odvoláva z funkcie v súlade s článkom 21;

q) stanovuje postupy rozhodovania výkonného riaditeľa;

r) vo vhodných prípadoch vymenúva účtovníka, ktorý podlieha služobnému poriadku a podmienkam zamestnávania ostatných zamestnancov a ktorý je pri vykonávaní svojich povinností úplne nezávislý;

s) zabezpečuje primerané opatrenia v nadväznosti na zistenia a odporúčania vyplývajúce zo správ a hodnotení interného alebo externého auditu, ako aj z vyšetrovaní vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) a Európskou prokuratúrou;

t) dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom prijíma všetky rozhodnutia o ustanovení vnútorných štruktúr agentúry vrátane zriaďovania poradných alebo pracovných skupín bez rozhodovacích právomocí a podľa potreby aj ich zmien, pričom zohľadňuje správne rozpočtové riadenie;

u) dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom schvaľuje dojednania týkajúce sa účasti tretích krajín na práci agentúry v súlade s článkom 23;

v) prijíma stratégiu na zvýšenie efektívnosti a dosiahnutie synergií;

w) prijíma interné bezpečnostné predpisy agentúry, ako sa uvádza v článku 36;

x) vymenúva zodpovednú osobu agentúry.

Na účely prvého pododseku písm. g), v prípade, ak Komisia do 15 dní od prijatia uvedenej metodiky vyjadrí nesúhlas, správna rada metodiku opätovne preskúma a stanoví ju s prípadnými zmenami v druhom čítaní buď dvojtretinovou väčšinou vrátane hlasov zástupcov Komisie, alebo jednomyseľne hlasmi zástupcov členských štátov.

2. Správna rada v súlade s článkom 110 ods. 2 služobného poriadku prijíma rozhodnutie na základe článku 2 ods. 1 služobného poriadku a článku 6 podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov, ktorým deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na výkonného riaditeľa a ktorým vymedzuje podmienky, za ktorých možno toto delegovanie právomoci pozastaviť. Výkonný riaditeľ je oprávnený tieto právomoci delegovať ďalej.

Ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, správna rada môže na základe rozhodnutia dočasne pozastaviť delegovanie právomocí menovacieho orgánu na výkonného riaditeľa a na subjekty, na ktoré delegoval právomoc ďalej, a tieto právomoci vykonávať sama alebo ich delegovať na jedného zo svojich členov alebo na zamestnanca, ktorý nie je výkonným riaditeľom.

*Článok 17*

**Ročné a viacročné programovanie**

1. Správna rada do 30. novembra každého roka na základe návrhu predloženého výkonným riaditeľom a po zohľadnení stanoviska Komisie prijme jednotný programový dokument obsahujúci ročné a viacročné programovanie. Správna rada tento dokument predloží Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

([32]) Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1968/259(1)/oj.

Ak Komisia do 15 dní od prijatia jednotného programového dokumentu vyjadrí s dokumentom nesúhlas, správna rada jednotný programový dokument opätovne preskúma a do dvoch mesiacov od vyjadrenia nesúhlasu Komisie ho prijme s prípadnými zmenami v druhom čítaní buď dvojtretinovou väčšinou svojich členov s hlasovacím právom vrátane zástupcov Komisie, alebo jednomyseľne hlasmi zástupcov členských štátov.

2. Jednotný programový dokument nadobúda definitívnu podobu po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu Únie a v prípade potreby sa zodpovedajúcim spôsobom upraví.

3. V ročnom pracovnom programe sa uvádzajú podrobné ciele a očakávané výsledky vrátane ukazovateľov výkonnosti. Obsahuje aj opis opatrení, ktoré sa majú financovať, a informáciu o finančných a ľudských zdrojoch vyčlenených na každé opatrenie v súlade so zásadami zostavovania rozpočtu a riadenia na základe činností. Ročný pracovný program musí byť konzistentný s viacročným pracovným programom. Musia sa v ňom jasne uvádzať úlohy, ktoré sa v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom doplnili, zmenili alebo vypustili. Ročné alebo viacročné programovanie musí zahŕňať stratégiu týkajúcu sa vzťahov s tretími krajinami alebo medzinárodnými organizáciami uvedenú v článku 11 a opatrenia súvisiace s touto stratégiou.

4. Správna rada zmení prijatý ročný pracovný program, keď sa agentúre uloží nová úloha. Začlenenie takejto novej úlohy podlieha analýze vplyvu na ľudské a rozpočtové zdroje a môže byť podmienené rozhodnutím správnej rady o odložení vykonávania iných úloh.

5. Správna rada bez toho, aby bolo dotknuté jej právo určovať prioritu určitých úloh a činností v ročnom a viacročnom plánovaní, v rámci vypracúvania jednotného programového dokumentu preskúma a schváli žiadosti Komisie alebo členských štátov o technickú pomoc podľa článku 3 ods. 1 písm. c), článku 3 ods. 2 písm. b), článku 4 ods. 2, 9 a 10, článku 5 ods. 6, 8 a 10, článku 7 ods. 2, článku 8 ods. 6 a 7, článku 9 ods. 3, článku 10 ods. 4 a článku 11 ods. 2 a 4. Schválenie takýchto žiadostí:

a) sa nedotýka plnenia ostatných úloh agentúry;

b) musí predchádzať zdvojovaniu úsilia;

c) podlieha analýze vplyvu na ľudské a rozpočtové zdroje a

d) môže byť podmienené rozhodnutím správnej rady o odložení vykonávania iných úloh.

6. Všetky podstatné zmeny ročného pracovného programu sa prijímajú rovnakým postupom ako pôvodný ročný pracovný program. Právomoc prijímať menej podstatné zmeny ročného pracovného programu môže správna rada delegovať na výkonného riaditeľa.

7. Vo viacročnom pracovnom programe sa stanovuje celkové strategické programovanie vrátane cieľov, očakávaných výsledkov a ukazovateľov výkonnosti. Ďalej sa v ňom stanovuje programovanie zdrojov vrátane viacročného rozpočtu a personálu.

8. Strategické programovanie uvedené v odseku 7 tohto článku sa vo vhodných prípadoch aktualizuje, najmä s cieľom zohľadniť výsledok hodnotenia uvedeného v článku 38. Programovanie zdrojov uvedené v odseku 7 tohto článku sa každoročne aktualizuje.

*Článok 18*

**Predseda správnej rady**

1. Správna rada si spomedzi svojich členov s hlasovacím právom volí predsedu a podpredsedu. Predseda a podpredseda sú volení dvojtretinovou väčšinou hlasov členov správnej rady s hlasovacím právom.

2. Podpredseda automaticky zastupuje predsedu, ak si predseda nemôže plniť svoje povinnosti.

3. Funkčné obdobie predsedu a podpredsedu trvá štyri roky a možno ho raz obnoviť. Ak sa však členstvo predsedu alebo podpredsedu v správnej rade počas ich funkčného obdobia skončí, k danému dátumu sa automaticky končí ich funkčné obdobie.

*Článok 19*

**Zasadnutia správnej rady**

1. Zasadnutia správnej rady prebiehajú v súlade s jej rokovacím poriadkom a zvoláva ich jej predseda.

2. Výkonný riaditeľ sa zúčastňuje na rokovaniach s výnimkou prípadov, keď jeho účasť môže mať podľa rozhodnutia predsedu za následok konflikt záujmov, alebo keď má správna rada prijať rozhodnutie v súlade s článkom 32.

3. Riadne zasadnutie správnej rady sa koná dvakrát za rok. Okrem toho zasadá na podnet predsedu alebo na žiadosť Komisie alebo jednej tretiny členských štátov.

4. Ak ide o dôvernú záležitosť alebo konflikt záujmov, správna rada môže rozhodnúť, že preskúma určité body svojho programu bez prítomnosti dotknutých členov. Tým nie je dotknuté právo členských štátov ani Komisie nechať sa zastupovať náhradníkom alebo akoukoľvek inou osobou. Podrobné pravidlá uplatňovania tohto ustanovenia sa stanovia v rokovacom poriadku správnej rady.

5. Správna rada môže pozvať akúkoľvek osobu, ktorej stanovisko by mohlo byť užitočné, aby sa zúčastnila jej rokovania o konkrétnych bodoch programu ako pozorovateľ.

6. Členom správnej rady môžu v súlade s jej rokovacím poriadkom pomáhať poradcovia alebo experti.

7. Sekretariát správnej rady zabezpečuje agentúra.

*Článok 20*

**Pravidlá hlasovania správnej rady**

1. Pokiaľ sa v tomto nariadení nestanovuje inak, prijíma správna rada rozhodnutia absolútnou väčšinou hlasov svojich členov s hlasovacím právom.

2. Ak Komisia vyjadrí vážne obavy v súvislosti s návrhom rozhodnutia predloženým správnej rade v záležitostiach týkajúcich sa delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715, služobného poriadku a podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov, správna rada prijatie dotknutého rozhodnutia odloží. Správna rada takéto rozhodnutie do 15 dní od vyjadrenia vážnych obáv Komisie o návrhu rozhodnutia predloženého správnej rade opätovne preskúma a prijme toto rozhodnutie, v prípade potreby zmenené, v druhom čítaní buď dvojtretinovou väčšinou jej členov s hlasovacím právom vrátane zástupcov Komisie, alebo štvorpätinovou väčšinou zástupcov členských štátov.

3. Každý člen správnej rady má jeden hlas. Výkonný riaditeľ nehlasuje.

4. V neprítomnosti člena správnej rady je oprávnený uplatniť jeho hlasovacie právo náhradník uvedeného člena.

5. Podrobnejšie pravidlá hlasovania vrátane podmienok, za akých môže člen správnej rady konať v mene iného člena, sa stanovia v rokovacom poriadku.

KAPITOLA V

**VÝKONNÝ RIADITEĽ**

*Článok 21*

**Vymenovanie, predĺženie funkčného obdobia a odvolanie z funkcie**

1. Výkonného riaditeľa vymenúva správna rada na základe zásluh a preukázaných odborných znalostí a skúseností relevantných pre námorné odvetvie zo zoznamu kandidátov navrhnutých Komisiou na základe otvoreného a transparentného výberového konania, pri ktorom sa dodržiava zásada vyváženého zastúpenia mužov a žien a geografického zastúpenia.

2. Kandidát, ktorého vybrala správna rada, sa pred vymenovaním vyzve, aby predniesol vyhlásenie pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

3. Agentúru na účely uzatvorenia zmluvy s výkonným riaditeľom zastupuje predseda správnej rady.

4. Funkčné obdobie výkonného riaditeľa je päť rokov. V dostatočnom predstihu pred koncom tohto obdobia Komisia vykoná posúdenie, v ktorom zohľadní hodnotenie výsledkov činnosti výkonného riaditeľa a budúce úlohy a výzvy agentúry, a predloží ho správnej rade na informačné účely spolu s návrhom na obnovenie funkčného obdobia.

5. Správna rada môže na základe návrhu Komisie a po zohľadnení posúdenia uvedeného v odseku 4 jedenkrát predĺžiť funkčné obdobie výkonného riaditeľa, a to najviac o päť rokov. Správna rada informuje o svojom úmysle predĺžiť funkčné obdobie výkonného riaditeľa Európsky parlament a Radu. Predtým, ako správna rada prijme rozhodnutie o predĺžení funkčného obdobia výkonného riaditeľa, môže byť výkonný riaditeľ vyzvaný, aby predniesol vyhlásenie pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

6. Výkonný riaditeľ, ktorého funkčné obdobie sa predĺžilo, sa nemôže zúčastniť na ďalšom výberovom konaní na rovnakú funkciu.

7. Výkonný riaditeľ môže byť odvolaný z funkcie len na základe rozhodnutia správnej rady konajúcej na návrh, ktorý môže predložiť buď Komisia, alebo aspoň jedna tretina členov správnej rady s hlasovacím právom.

8. Výkonný riaditeľ je zamestnaný ako dočasný zamestnanec agentúry podľa článku 2 písm. a) podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov.

*Článok 22*

**Úlohy a povinnosti výkonného riaditeľa**

1. Výkonný riaditeľ riadi agentúru v súlade s rozhodnutiami správnej rady a zodpovedá sa jej.

2. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie a správnej rady, je výkonný riaditeľ pri výkone svojich povinností nezávislý a nesmie žiadať pokyny od žiadnej vlády ani žiadneho iného subjektu, ani ich od nich prijímať.

3. Na výzvu podáva výkonný riaditeľ Európskemu parlamentu správu o plnení svojich povinností. Rada môže výkonného riaditeľa vyzvať, aby podal správu o plnení svojich povinností.

4. Výkonný riaditeľ je právnym zástupcom agentúry.

5. Výkonný riaditeľ zodpovedá za vykonávanie úloh, ktoré sa agentúre ukladajú týmto nariadením. Výkonný riaditeľ je zodpovedný najmä za:

a) zabezpečenie udržateľnej a efektívnej každodennej správy agentúry;

b) organizáciu a riadenie operácií a zamestnancov agentúry a za dohľad nad nimi v medziach stanovených rozhodnutiami správnej rady;

c) prípravu a vykonávanie rozhodnutí prijatých správnou radou;

d) prípravu návrhu rozpočtových pravidiel platných pre agentúru, ktoré má prijať správna rada;

e) zostavovanie návrhu výkazu odhadov príjmov a výdavkov agentúry v súlade s článkom 26 a plnenie rozpočtu agentúry v súlade s článkom 27;

f) vypracovanie návrhu jednotného programového dokumentu a jeho predloženie správnej rade na prijatie po konzultáciách s Komisiou najneskôr štyri týždne pred príslušným zasadnutím správnej rady;

g) vykonávanie jednotného programového dokumentu, posudzovanie pokroku na základe príslušných ukazovateľov a podávanie správ správnej rade o jeho vykonávaní;

h) vypracovanie konsolidovanej výročnej správy o činnosti agentúry a jej predloženie správnej rade na posúdenie a prijatie;

i) vybavovanie akýchkoľvek žiadostí o technickú pomoc v súlade s článkom 17 ods. 5;

j) rozhodovanie o vykonaní návštev a inšpekcií stanovených v článku 10 po konzultáciách s Komisiou a v súlade s metodikou pre návštevy stanovenou správnou radou v súlade s článkom 16 ods. 1 písm. g);

k) rozhodovanie o uzatvorení správnych dojednaní s inými orgánmi Únie, ktoré pracujú v oblastiach činností agentúry, pokiaľ sa návrh dojednania predložil najprv na konzultáciu Komisii a správnej rade v súlade s článkom 11 ods. 5 a pokiaľ správna rada voči nemu do štyroch týždňov od jeho predloženia nevyjadrila výhrady;

l) prijatie všetkých nevyhnutných krokov vrátane prijímania vnútorných administratívnych pokynov a uverejňovania oznámení s cieľom zabezpečiť fungovanie agentúry v súlade s týmto nariadením;

m) organizáciu účinného monitorovacieho systému, aby sa výsledky agentúry mohli porovnávať s jej cieľmi a úlohami stanovenými v tomto nariadení;

n) zavedenie účinného a efektívneho systému vnútornej kontroly a zabezpečenie jeho fungovania, ako aj za informovanie správnej rady o všetkých jeho podstatných zmenách;

o) zabezpečenie vykonávania posúdenia rizika a riadenia rizík za agentúru;

p) prípravu akčného plánu v nadväznosti na závery správ a hodnotení interného alebo externého auditu, ako aj vyšetrovaní úradu OLAF a Európskej prokuratúry, ako sa uvádza v článku 35, a podávanie správ o pokroku, ktoré sa predkladajú dvakrát ročne Komisii a pravidelne správnej rade;

q) ochranu finančných záujmov Únie uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu bez toho, aby boli dotknuté vyšetrovacie právomoci úradu OLAF a Európskej prokuratúry, a to pomocou účinných kontrol a v prípade zistenia nezrovnalostí vymáhaním nesprávne vyplatených súm a vo vhodných prípadoch uložením účinných, primeraných a odrádzajúcich administratívnych, ako aj finančných sankcií;

r) prípravu stratégie pre boj proti podvodom, stratégie na zvýšenie efektívnosti a dosiahnutie synergií, stratégie spolupráce s tretími krajinami a/alebo medzinárodnými organizáciami a stratégie pre organizačné riadenie a systémy vnútornej kontroly pre agentúru a ich predloženie správnej rade na schválenie;

s) podporu rozmanitosti a zabezpečenie vyváženého zastúpenia mužov a žien pri prijímaní zamestnancov agentúry;

t) prijímanie zamestnancov na čo najširšom geografickom základe;

u) navrhnutie a vykonávanie komunikačnej politiky agentúry;

v) plnenie akýchkoľvek ďalších úloh, ktoré mu zverí alebo na neho deleguje správna rada, alebo ktoré sa vyžadujú v tomto nariadení.

Na účely prvého pododseku písm. m) zavedie výkonný riaditeľ po dohode s Komisiou a správnou radou ukazovatele výkonnosti, ktoré umožnia účinne posúdiť dosiahnuté výsledky. Výkonný riaditeľ zabezpečuje, aby sa organizačná štruktúra agentúry pravidelne prispôsobovala meniacim sa potrebám, a to v rámci finančných a ľudských zdrojov, ktoré sú k dispozícii. Výkonný riaditeľ v tejto súvislosti stanovuje postupy pravidelného hodnotenia zodpovedajúce uznaným odborným štandardom.

*Článok 23*

**Účasť tretích krajín**

1. Agentúra je otvorená účasti tretích krajín, ktoré uzavreli dohody s Úniou, podľa ktorých prijali a uplatňujú právo Únie v oblasti námornej bezpečnosti, ochrany námornej dopravy, zabránenia znečisťovaniu z lodí a reakcie na znečisťovanie z lodí.

2. Agentúra na základe príslušných ustanovení uvedených dohôd a na základe stanoviska Komisie a schválenia správnou radou uzatvorí dojednania, ktorými sa spresňuje povaha a rozsah podrobných pravidiel účasti uvedených tretích krajín na činnosti agentúry vrátane ustanovení o finančných príspevkoch a zamestnancoch.

KAPITOLA VI

**FINANČNÉ USTANOVENIA**

*Článok 24*

**Rozpočtové pravidlá**

Rozpočtové pravidlá platné pre agentúru prijíma správna rada po porade s Komisiou. Rozpočtové pravidlá sa nesmú odchyľovať od delegovaného nariadenia (EÚ) 2019/715, pokiaľ takáto odchýlka nie je osobitne potrebná na prevádzku agentúry a pokiaľ ju vopred neodsúhlasila Komisia.

*Článok 25*

**Rozpočet**

1. Pre každý rozpočtový rok, ktorý zodpovedá kalendárnemu roku, sa vypracujú odhady všetkých príjmov a výdavkov agentúry, ktoré sa uvedú v rozpočte agentúry.

2. Rozpočet agentúry je z hľadiska príjmov a výdavkov vyrovnaný.

3. Bez toho, aby boli dotknuté iné zdroje, príjmy agentúry zahŕňajú:

a) príspevok od Únie zahrnutý do všeobecného rozpočtu Únie a granty od orgánov Únie;

b) prípadné príspevky tretích krajín, ktoré sa zúčastňujú na činnosti agentúry v súlade s článkom 23;

c) akékoľvek poplatky za infraštruktúru, publikácie, odbornú prípravu alebo akékoľvek iné služby patriace do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, ktoré poskytuje agentúra;

d) akýkoľvek dobrovoľný finančný príspevok členských štátov, tretích krajín alebo iných subjektov za predpokladu, že takýto príspevok je transparentný, jasne identifikovaný v rozpočte a neohrozuje nezávislosť a nestrannosť agentúry.

4. Výdavky agentúry zahŕňajú odmeňovanie zamestnancov, administratívne výdavky, výdavky na infraštruktúru a prevádzkové náklady.

*Článok 26*

**Zostavovanie rozpočtu**

1. Výkonný riaditeľ každý rok vypracúva návrh výkazu odhadov príjmov a výdavkov agentúry na nasledujúci rozpočtový rok vrátane plánu pracovných miest a posiela ho správnej rade.

2. Na základe návrhu uvedeného v odseku 1 správna rada prijíma predbežný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry na nasledujúci rozpočtový rok.

3. Predbežný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry sa každý rok do 31. januára predkladá Komisii. Konečný návrh odhadu pošle správna rada Komisii do 31. marca daného roku.

4. Komisia zašle výkaz odhadov Európskemu parlamentu a Rade (ďalej len „rozpočtový orgán“) spolu s návrhom všeobecného rozpočtu Únie.

5. Komisia na základe výkazu odhadov do návrhu všeobecného rozpočtu Únie, ktorý predkladá rozpočtovému orgánu podľa článkov 313 a 314 ZFEÚ, zahrnie odhady, ktoré považuje za potrebné pre plán pracovných miest, a sumu subvencie, ktorá sa má hradiť zo všeobecného rozpočtu Únie.

6. Rozpočtový orgán schvaľuje rozpočtové prostriedky na príspevok pre agentúru.

7. Rozpočtový orgán prijíma plán pracovných miest agentúry.

8. Rozpočet agentúry prijíma správna rada. Konečným sa stáva po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu Únie. V prípade potreby sa zodpovedajúcim spôsobom upravuje.

9. Na akýkoľvek stavebný projekt, ktorý by mohol mať významný vplyv na rozpočet agentúry, sa vzťahuje delegované nariadenie (EÚ) 2019/715.

*Článok 27*

**Plnenie rozpočtu**

1. Rozpočet agentúry plní výkonný riaditeľ.

2. Výkonný riaditeľ každý rok predkladá rozpočtovému orgánu všetky informácie relevantné pre výsledky postupov hodnotenia.

*Článok 28*

**Predkladanie účtovnej závierky a absolutórium**

1. Účtovník agentúry do 1. marca nasledujúceho rozpočtového roka zasiela účtovníkovi Komisie a Európskemu dvoru audítorov predbežnú účtovnú závierku.

2. Agentúra do 31. marca nasledujúceho rozpočtového roka zašle Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu dvoru audítorov správu o rozpočtovom a finančnom riadení.

3. Účtovník Komisie do 31. marca nasledujúceho rozpočtového roka zašle Európskemu dvoru audítorov predbežnú účtovnú závierku agentúry konsolidovanú s účtovnou závierkou Komisie.

4. Výkonný riaditeľ po prijatí pripomienok Európskeho dvora audítorov k predbežnej účtovnej závierke agentúry podľa článku 252 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 ([33]) na vlastnú zodpovednosť vypracuje konečnú účtovnú závierku agentúry a predloží ju správnej rade na vyjadrenie stanoviska.

5. Správna rada predloží svoje stanovisko ku konečnej účtovnej závierke agentúry.

6. Účtovník agentúry do 1. júla nasledujúceho rozpočtového roka zašle konečnú účtovnú závierku spolu so stanoviskom správnej rady Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Európskemu dvoru audítorov.

7. Konečná účtovná závierka sa do 15. novembra nasledujúceho rozpočtového roka uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

8. Výkonný riaditeľ do 30. septembra zašle Európskemu dvoru audítorov odpoveď na jeho pripomienky. Výkonný riaditeľ zašle túto odpoveď aj správnej rade.

9. V súlade s článkom 267 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) 2024/2509 predloží výkonný riaditeľ Európskemu parlamentu na jeho žiadosť všetky informácie potrebné na riadne uplatnenie postupu udelenia absolutória za príslušný rozpočtový rok.

10. Na odporúčanie Rady, ktorá sa uznáša kvalifikovanou väčšinou, Európsky parlament udelí výkonnému riaditeľovi absolutórium za plnenie rozpočtu na rok N pred 15. májom roku N + 2.

([33]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

KAPITOLA VII

**ZAMESTNANCI**

*Článok 29*

**Všeobecné ustanovenie**

Na zamestnancov agentúry sa vzťahuje služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov a pravidlá prijaté na základe dohody medzi inštitúciami Únie na účely uplatňovania tohto služobného poriadku a podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov.

*Článok 30*

**Vyslaní národní experti a ostatní zamestnanci**

1. Agentúra môže využívať vyslaných národných expertov alebo iných zamestnancov, ktorých ona sama nezamestnáva.

2. Správna rada prijme rozhodnutie, v ktorom sa stanovujú pravidlá vysielania národných expertov do agentúry.

KAPITOLA VIII

**VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

*Článok 31*

**Právne postavenie a sídlo**

1. Agentúra je orgánom Únie a má právnu subjektivitu.

2. Agentúra v každom členskom štáte požíva najširšiu právnu spôsobilosť, akú ich právne predpisy priznávajú právnickým osobám. Agentúra môže najmä nadobúdať hnuteľný a nehnuteľný majetok a nakladať s ním, ako aj byť účastníkom súdnych konaní.

3. Agentúru zastupuje jej výkonný riaditeľ.

4. Sídlo agentúry je v Lisabone v Portugalsku.

5. Na žiadosť Komisie môže správna rada rozhodnúť po dohode a v spolupráci s dotknutými členskými štátmi a po riadnom zvážení rozpočtových dôsledkov vrátane príspevkov, ktoré by mohli poskytnúť dotknuté členské štáty, o vytvorení regionálnych centier potrebných na čo najefektívnejšie a najúčinnejšie plnenie niektorých úloh agentúry. Správna rada pri prijímaní takéhoto rozhodnutia vymedzí presný rozsah činností regionálneho centra, pričom predchádza nadbytočným finančným nákladom a tiež zintenzívni spoluprácu s existujúcimi regionálnymi a národnými sieťami.

*Článok 32*

**Výsady a imunity**

Na agentúru a jej zamestnancov sa vzťahuje Protokol o výsadách a imunitách Európskej únie.

*Článok 33*

**Jazykový režim**

1. Na agentúru sa vzťahujú ustanovenia nariadenia Rady č. 1 ([34]).

2. Prekladateľské a všetky iné jazykové služby vyžadované agentúrou okrem tlmočenia poskytuje Prekladateľské stredisko pre orgány Európskej únie.

([34]) Nariadenie Rady č. 1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. ES 17, 6.10.1958, s. 385, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1958/1(1)/oj).

*Článok 34*

**Transparentnosť**

1. Na dokumenty v držbe agentúry sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ([35]).

2. Podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia (ES) č. 1049/2001 prijme správna rada do šiestich mesiacov odo dňa svojho prvého zasadnutia.

3. Proti rozhodnutiam prijatým agentúrou podľa článku 8 nariadenia (ES) č. 1049/2001 možno za podmienok stanovených v článkoch 228 a 263 ZFEÚ podať sťažnosť európskemu ombudsmanovi alebo žalobu na Súdnom dvore Európskej únie.

4. Na spracúvanie osobných údajov agentúrou sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 ([36]).

*Článok 35*

**Boj proti podvodom**

1. Na účely uľahčenia boja proti podvodom, korupcii a inému protiprávnemu konaniu podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 agentúra prijme primerané ustanovenia platné pre všetkých zamestnancov agentúry.

2. Európsky dvor audítorov má právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit všetkých prijímateľov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým agentúra poskytla finančné prostriedky Únie.

3. Úrad OLAF môže v súlade s ustanoveniami a postupmi podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 vykonávať vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste na účely zistenia toho, či v súvislosti s grantom alebo so zmluvou financovanou agentúrou nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, platí, že dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy agentúry, jej dohody o grante a rozhodnutia o grante musia obsahovať ustanovenia, ktorými sa Európskemu dvoru audítorov, úradu OLAF a Európskej prokuratúre výslovne udeľuje právo na vykonávanie takýchto auditov a vyšetrovaní v rámci ich príslušných právomocí.

*Článok 36*

**Bezpečnostné predpisy v oblasti ochrany utajovaných a citlivých neutajovaných skutočností**

Agentúra prijme vlastné bezpečnostné predpisy rovnocenné bezpečnostným predpisom Komisie na ochranu utajovaných skutočností Európskej únie a citlivých neutajovaných skutočností podľa rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 ([37]) a 2015/444 ([38]). Bezpečnostné predpisy agentúry zahŕňajú ustanovenia týkajúce sa výmeny, spracúvania a uchovávania takýchto skutočností.

*Článok 37*

**Zodpovednosť**

1. Zmluvná zodpovednosť agentúry sa riadi rozhodným právom pre dotknutú zmluvu.

([35]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 z 30. mája 2001 o prístupe verejnosti k dokumentom Európskeho parlamentu, Rady a Komisie (Ú. v. ES L 145, 31.5.2001, s. 43, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2001/1049/oj).

([36]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([37]) Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 z 13. marca 2015 o bezpečnosti v Komisii (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/443/oj).

([38]) Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

2. Súdny dvor Európskej únie má právomoc rozhodovať podľa akejkoľvek rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve, ktorú uzavrela agentúra.

3. V prípade mimozmluvnej zodpovednosti agentúra v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov nahradí všetky škody spôsobené agentúrou alebo jej zamestnancami pri plnení ich povinností.

4. Právomoc rozhodovať v sporoch o náhradu škody uvedených v odseku 3 má Súdny dvor Európskej únie.

5. Osobná zodpovednosť zamestnancov agentúry voči agentúre sa riadi ustanoveniami služobného poriadku alebo podmienkami zamestnávania ostatných zamestnancov, ktoré sa na nich vzťahujú.

*Článok 38*

**Hodnotenie a preskúmanie**

1. Do 19. januára 2031 a potom každých päť rokov Komisia vykoná hodnotenie, najmä na účely posúdenia vplyvu, účinnosti a efektívnosti agentúry a jej pracovných postupov, pri ktorom zohľadní stanovisko správnej rady. V uvedenom hodnotení sa rieši predovšetkým prípadná potreba zmeniť mandát agentúry, najmä s cieľom zohľadniť vývoj práva Únie v oblasti námornej dopravy a finančné dôsledky každej takejto zmeny, ako aj potreba zaviesť systém poplatkov a platieb a identifikovať služby, ktoré môže agentúra v rámci takéhoto systému ponúkať.

2. Komisia predkladá hodnotiacu správu spolu so závermi o tejto správe Európskemu parlamentu, Rade a správnej rade. Zistenia vyplývajúce z hodnotenia sa zverejňujú.

3. Komisia pri každom druhom posúdení posúdi aj výsledky dosiahnuté agentúrou vzhľadom na ciele, mandát a úlohy agentúry. Ak sa Komisia domnieva, že ďalšia existencia agentúry už nie je vzhľadom na jej stanovené ciele, mandát a úlohy odôvodnená, môže navrhnúť, aby sa toto nariadenie príslušným spôsobom zmenilo alebo aby sa zrušilo.

*Článok 39*

**Administratívne vyšetrovania európskym ombudsmanom**

Činnosti agentúry podliehajú vyšetrovaniam európskeho ombudsmana v súlade s článkom 228 ZFEÚ.

*Článok 40*

**Prechodné ustanovenia**

1. Odchylne od článku 15 tohto nariadenia zostanú členovia správnej rady vymenovaní na základe nariadenia (ES) č. 1406/2002 pred 18. januára 2026 vo funkcii ako členovia správnej rady až do skončenia svojho funkčného obdobia bez toho, aby bolo dotknuté právo každého členského štátu vymenovať nového zástupcu.

2. Výkonný riaditeľ vymenovaný na základe článku 16 nariadenia (ES) č. 1406/2002 zostáva na pozícii výkonného riaditeľa, pričom vykonáva úlohy a povinnosti stanovené v článku 22 tohto nariadenia.

3. Nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia nie sú dotknuté žiadne pracovné zmluvy, ktoré sú v platnosti k 18. januára 2026.

*Článok 41*

**Zrušenie**

Nariadenie (ES) č. 1406/2002 sa zrušuje.

*Článok 42*

**Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu 26. novembra 2025

| *Za Európsky parlament* | *Za Radu* |
|---|---|
| *predsedníčka* | *predsedníčka* |
| R. METSOLA | M. BJERRE |